

Rok 1937.

Leden. V lednu byla průměrná teplota -3.4°C . Nejvyšší teplota byla naměřena 19/1 -16.8°C . a 7^h Nejvyšší ve 14^h byla 4/1 $+7.4^{\circ}\text{C}$. Slunce ledna se ochladilo a od 18/1 padal sníh. Silné sněhové vánice začaly 27/1. Dne 28/1 byly vlny velké a větrné. Celý měsíc byly prohazovány delkový počet sněhik v lednu 28,2 mm, sněhu napadlo 15-30 cm.

Únor. Na začátku února se trochu oteplilo. Nejvyšší teplota v 7^h byla 15/2 -10.2°C . Ve 14^h byla teplota po celý únor nad bodem mrazu /nad 0°C /. Mění se mlhou a s deštěm se střídaly se sněžením. Dne 19/2 namoklo 11.8 mm a voda ve svratce začala pomalu stoupat. Od 25/2 byla velká voda. V únoru namoklo celkem 41.3 mm, sněhu napadlo 8 cm.

Březen. V březnu klesla teplota v noci jen dvakrát pod 0°C , a to 17/3 na -1.7°C a 28/3 na -1.6°C . Průměrná teplota v březnu byla $+5.1^{\circ}\text{C}$. Nejvyšší teplota byla 17/3 $+7$, $+17$, $+13^{\circ}\text{C}$, později ale ochladilo, teplota klesala až 27/3 byla $+5$, $+6$, $+4^{\circ}\text{C}$. a 28/3 v 7^h -1.6°C a hladné počasí trvalo až do konce března. Velká voda 2/3 napadlo 8/3 ale začala voda ve svratce a říčce stoupat a 9/3 se vyhlubila a břehy a zatopila Lány, 10/3 i Dolní les a vody přilývaly až do 11/3, kdy dosáhla největší výše. 12/3 mírně ráno spadla, ale 13/3 s rostoucí teplotou zase začala vody přilývat až do 15/3. 16/3 začala pomalu klesat, ale teprve 18/3 byly silné deště a do Pánevčan volny. Delkový počet srážek byl 44.8 mm. Sněhu napadlo na Zel. Stvrtok 5 cm, celkem 15 cm.

Duben. V dubnu začala teplota 1/4 $+3$, $+13$, $+10^{\circ}\text{C}$. ale do 4/4 se mírně ochladilo, od 5/4 začala teplota mírně stoupat až do 12/4 na $+11$, $+16$, $+15^{\circ}\text{C}$. Nejvyšší teplota dostupná 20/4 na $+10$, $+18$, $+15^{\circ}\text{C}$.

a teplota trvala až do konce dubna. Nejnižší teplota byla 3/4 +6, +9, +8°C. Průměrná teplota v dubnu byla +9.2°C. S dubnem hojně přišel, celkový počet srážek byl 48.6 mm.

Květen. S květnem začala teplota +9, +18, +15°C pak stoupala do 5/5 na +12, +25 a +19°C, ale hned 6/5 se mírně ochladilo až do 8/5, kdy teplota stále stoupala, až nejvýše vystoupila na +16, +30 +25°C. Dne 22/5 po 13. hodině přišel 1. jarní bouřka a v noci dne 29/5 2. há bouřka. Nejnižší teplota byla 7/5 +11, +15 a +13°C. Průměrná teplota byla v květnu ve 14h +22.4°C, dne a noci +17.8°C. Srážek ale bylo jen 14.4 mm. Květen měl 20 dní úplně jasných. Srážky jen 6/5, 22/5 s bouřkou a 29/5 s bouřkou. Velké sucho ohrozilo úrodu.

Červen. S červnem začala 1/6 +16, +20 +18°C a stále stoupala do 8/6 na +20, +30, +26°C a vychladila ve dnech 10. - 12. VI. na +33°C ve 14 hodin. Dne 13/6 se ale dostavila v noci silná bouře s lijákem a teplota rásem klesla do 16/6 na +18, +20, +18°C od 13/6 denně přišel a teplota klesla 18/6 na +12, +18, +15°C, nejnižší v červnu. Za měsíc červen bylo celkem 15 srážkových dní. Napršelo celkem 126.5 mm. Průměrná denní teplota byla +23.5°C, průměr nočních teploty +19.4°C. Tyto hojné srážky už obiloviny neochránily, což ale píce bylo dostatek.

Červenec. 1/7 začala teplota +14, +27 +17°C a trvala do 10/7, ale již 11/7 se ochladilo na +11, +16, +15°C a teprve od 14/7 bylo tepleji až do 20/7 +15, +28 +25°C a nejvíce 21/7 +16, +29 +27°C a ke konci července zase mírný pokles. Dne 25/7 v noci na 26/7 přišla silná bouře a silný liják. Slabší bouře byla 22/7 odpoled. Srážkových dní bylo 10. Celkem namořeno v červenci 71.6 mm. Lze začít seob. 6/7. Byly častými dešti velmi odpočívány.

Srpen. 1/8 začala teplota $+15, +25 + 27^{\circ}\text{C}$
a vyobřela až do 9/8, když vřeholila $+20, +29, +22^{\circ}\text{C}$.
ale po deštích pomalu klesala, až na $+15,$
 $+15, +15^{\circ}\text{C}$. Od 19/8 se vyjasnila a teplota zase
stoupala až do 28/8 na $+18, +24, +20^{\circ}\text{C}$ a tak až
do konce srpna. Práctroných dnů bylo v srpnu
celkem 12. Nejvíce napršelo za bouřek dne
10, 15. a 27. Celkem 121.8 mm, Průměr 22.6°C .

Září. Měsíc září začal krásným a jas-
ným dnem, které trvalo do 4/9. Teplota
1/9 $+14, +25 + 20^{\circ}\text{C}$. pomalu stoupala až
do stoupala vřeholila 8/9 na $+12 + 27 + 22^{\circ}\text{C}$
ale již od 9/9 po stálých deštích klesala
na 12/9 na $+10 + 12 + 13$ a od 15/9 nastalo
mimné oteplení, s malými směrami
až do konce září. V září bylo celkem 12 dnů
krovných dnů. Nejvíce namoklo 9/9, když pršelo
celou noc, 10/9 celý den a celou noc až do
12/9, téměř bez zastávky. Celkem namoklo
137.1 mm. Následkem toho začalo ráno 13/9
náhle přibývat ve svrátce vody a již odpo-
ledne se valila na mnoho místech a bře-
hů a zaplavila Lásy i les. celý den 17/9
vody přibývalo, vřeholila 15/9 a teprve 16/9
po 14^h začala aprašovat. Silnice byly volny
až 17/9.

Ríjen. Také říjen začal jasným dnem
Teplota 1/10 byla $+14 + 16 + 13^{\circ}\text{C}$, od 6/10 evolu
klesala až na $+5, +11 + 9^{\circ}\text{C}$, ale od 10. nastává
evolna oteplení, které trvá do 18/10, pak se ochla-
uje 20/10 na $+2^{\circ}\text{C}, +10, +11^{\circ}\text{C}$, ale zase od 22/10 teplota
stoupá, až 28/10 vřeholila $+14, +22 + 18^{\circ}\text{C}$, svi-
trvá až do 31/10. Práctroné dny byly v říjnu jen
3. Nejvíce napršelo v noci ze 27. na 25. celkem
jen 17.0 mm. Pro stálé deště v září mohlo být
začato se setím teprve 2/10. Práce ale byly v
příhodném počasí včas skončeny.

Průměrná teplota v říjnu byla 10.4°C .

Listopad. Měsíc listopad začel jasnými dny, ale 3/11 byly ráno i celý silné mlhy a 5/11 sprška, pak sáňateční teplota $+10, +14$ a $+11^{\circ}\text{C}$ se udržela až do 9/11 a od 11/11 se začalo ochlázovat až 14/11 přišel první sníh, stejně jako 15/11. 17/11 klesla teplota v 7hod. na -2°C , dalších 3 dny teplota byla mírně nad 0°C $+1, +3, +2^{\circ}\text{C}$. Od 21/11 následovalo mírné oteplení na $+3, +6, +7^{\circ}\text{C}$. 28/11 v 7h -2°C , stejně 29/11 a 30/11. Průměrná teplota v listopadu byla $+4.3^{\circ}\text{C}$. Práškoviček dnu bylo v listopadu bylo celkem 6. Dne 25/11 přišlo se sněhem, celkem namoklo ale jen 25 mm.

Prosinec. Teplota 1/12 $+5, +6$ a $+4^{\circ}\text{C}$ mírně stoupla až 3/12, když vyholila až 7/12 ráno $+7^{\circ}\text{C}$ byl mráz -2°C , 11/12 ráno -1°C , pak se oteplilo až do 20/12, když ráno mráz, 21/12 $-2^{\circ}\text{C}, +1^{\circ}\text{C}, -3^{\circ}\text{C}$, 22/12 $-5, -2, -5^{\circ}\text{C}$ a dalších dny už mráz po celý den, 28/12 $-5, -4, -8^{\circ}\text{C}$ a tak až do 31/12 37. Práškoviček dnu bylo v prosinci 15, 8 dní sněhu a sněhu napadlo celkem 27 cm.

Průměrná teplota v prosinci byla -0.2°C .

Průměrná roční teplota byla $+9.8^{\circ}\text{C}$.

V r. 1937 namoklo 730.3 mm.

Stav vody v řece Svatce byl měřen stanicí v Židlochovicích: Nejvyšší stav vody byl 1/3 37 505 cm. Voda opadla po 3/3 a znovu stoupla že 11/3 naměřeno 490 cm.

V září stoupla po deštích a 13/9 dostoupila výše 465 cm.

Nejnižší stav vody byl 1/8 47 cm.

Roční průměr vody ve Svatce byl 114 cm.

Uživ, které se tolik rozmnožily na podzim 1936, velmi poškodily všechny oviny, což se ukázalo na jaře 1937, kdy krásu ovinnů dovišily holomrasy. Velké uško v květnu velmi uškodilo abílovinnám, kterým v polovině deště v červnu a v červenci již nemohly pomoci. Živě začaly 6/7 a byly velmi edrovné-ny častými dešti. Proto byly výnosy hektarů ve slabé. Žito se urodilo 10-15 q, pšenice 12-18 q, ječmene 15-20 q, vše po hektaru. Píce se urodilo dostatek. Také brambor, cukrovky a kukuřice byla úroda dobrá. Slámy bylo málo.

Ovocné stromy, zejména i jabloně dobře odznamenaly. Někdy v květnu poškodily záložní mrazy. Úroda ovoce všech druhů ovoce byla velmi dobrá. Také na vinnicích se urodilo hodně hroznů, ale pro tvrdé deště, hlavně v srpnu a poté v únoru začaly hrozny sáhnout. Proto majitelé spěchali s vinnobraním, které začalo již 14. února, což bylo ovšem na úkor jaroosti vinné.

Žití bylo suchem ve 2. polovině únoru velmi odvětráno. Stejně dobývání řepy i sklizeň bramborů bylo odvětráno.

Čelý listopad a v prosinci až do 21/12 se oralo. 21/12 nastaly mrazy, které všechny práce v polích konečně zastavily.

Hospodářské poměry

úřední ceny uhlí byly vyhlášeny akresním úřadem v Hrotopěšicích, dne 18/2 1937 takto: za 1q kofky 23.07 Kč, ořech II. 25.67 Kč, hrábek 15.17 Kč. To bylo za austronské uhlí. Do ceny byla započítána daň z uhlí 2.20 Kč z 1q, dále 3.375% průmyslová daň z obrátu a komisioně manipulace proplatek 0.02 Kč. 1q koksu s dovozem do domu stál 36.- Kč. Za 1q hornoslezského uhlí s dovozem bylo 31.50 Kč.

Z textilního zboží se prodávala:

panánská košile za 40-52.- Kč, pánské ponožky za 5-8.50 Kč, 1m flanelu za 3-6.- Kč, 1m ašluu na košile za 5.- až 9.50 Kč, 1m na práci dámské šaty po 6.- Kč, 1m xáclonoviny 15.- až 16.40 Kč, 1 kus knoflíků za 1.70 Kč, špulka černých nití /nekd./ za 5.30 Kč.

Bátova obuv stála: evičky pro děti 7.- Kč, střemčí čísla 9.- až 12.- Kč, nejvyšší čísla 15.- Kč.

Plátěné tenisky byly pro 19.- Kč, papuce pro 12.- Kč nižší čísla pro 15.- až 25.- Kč.

Palobotky pro školáky s gumovou podrážkou byly za 12.- až 19.- Kč.

Pánské polobotky s jemnější telecí kůží byly za 59.- Kč.

Lehké střevičky dětské, na pásek za 25.- Kč.

Dámské ševroné či semišové střevíce s odobrou a přezkou za 49.- Kč.

Stranový tvar, černý semiš za 59.- až 75.- Kč.

Pánské polobotky, s jemnější telecí kůží, perforované a s kopužky za 99.- Kč. Meltonky pánské byly pro 29.- Kč. Diplomátky za 79.- Kč.

galošě podle čísel stály, 5, 7- a 9.- Kč.

Čelogumové vysoké boty, generálky, podle velikosti stály 12.- až 25.- Kč.

Brunšvarské boty pro děti byly za 45.- až 49.- Kč.

Dámské týpánské boty s bílou nůtkou stály 149.- Kč.

Požlvatiny:

Maso: 1 kg nepřeváženého masa	15.- Kč
1 kg telecího masa	12.- Kč
1 kg hověcího masa	13.- Kč
1 kg nepřeváženého sádla	12.- Kč
10 deků salámu / nářez /	2.- Kč
10 deků šunky	2.20 Kč
slapice	14.- Kč
1 pár kuraťat	18.- Kč
1 pár koroptví	6.80 Kč
1 bařant	14.40 Kč
1 kg krmené husy	9 až 10.- Kč
1 kg " kachny	10.- až 11.- Kč
1 usenáč	1.- Kč
1 kg cukru kostkovaného	6.- Kč
1 kg " krystalového	5.90 Kč
1 kg čokolády na vaření	12.- Kč
1 kg křovinek	16.- Kč
1 kg medu	13.- Kč
1 l mléka s douškou	1.20 Kč
1 kg tvarohu	4.- Kč
1 kg selského másla	12.- až 16.- Kč
1 kg pšeničné mouky hladké	2.70 Kč
1 kg " " kroupičkové	2.80 Kč
1 kg chlebové mouky	2.60 Kč
4 housky	1.- Kč
2 kg vochnutého chleba	5.20 Kč
1 kg čocky	4.- Kč
1 kg máku	8.- Kč
1 kg pražené kávy	40.- až 60.- Kč
1 kg hladkých ořechů	4.- Kč
1 kg tvrdých ořechů	20.- Kč
1 vejčko	-.35 Kč až -.50 Kč
1 kg soli	2.- Kč
1 kg tuků / čes /	10.- Kč
1 krabička sardinek	3.- až 5.- Kč
1 kg hub / hubky /	2.- až 4.- Kč

1 kg citronů v cívi	2.- až 3.50 Kč,
1 kg pomerančů	3.50 až 5.- Kč,
1 kg nových brambor v červnu	2.- Kč,
1 kg " " " červnu	1.- Kč,
1 kg " " " srpnu	1.80 Kč,
1 kg terpentinu	6.- Kč,
1 l čistého / 96% / alkoholu	40.- Kč,
1 l vína u přistětele ve sklepě	3.- až 5.- Kč,
1/2 l plečnického piva	2.20 Kč,
1/2 l 10° piva	1.80 Kč,
rochlasový poplatek za 1 měsíc	10.- Kč,
osob. vlekem z Štrancovic do Pomezi	4.40 Kč,
Moravská zemědělská rada ústřední zemědělcům za doované zboží:	

za 1 q pšenice	135.- Kč,
za 1 q žita	115.- Kč.

MZDy v r. 1937

útočárnách a nadrovně byla

mladší děvčata týdně	95.- Kč
starší pracovníci "	105.- Kč
muži průměrně týdně	160.- Kč

útočárnách měli muži za 1 hodinu 2.20 Kč,
Při ústřední práci vypočetl dělník denně 35 až 50 Kč,
T. ev. „pomocný dělník“ měli na 1 hodinu 1.50 Kč,
což při 48hod. týdnem činilo týdně 120.- Kč

Odborní dělníci měli odměn plat vyší.

řezník měl plat na 1 hodinu	4.50 Kč,
řeznický učedník " "	3.- Kč,
pomocný dělník na starobě " "	3.20 Kč,
Tesař na 1 hodinu	4.50 Kč,
stolař " "	4.- Kč,
elektrotechnik	3.50 Kč,
Obelodní průměrně u proto. alkoholi měř.	600.- Kč,
" " " textilní průmysl 1	800.- Kč.

Řemeslnictví:

U státních dvorů dostávali státní dělníci podle druhu práce a výkonu na 1 hod.

0.82 Kč, 1.08 Kč a 1.40 Kč.

Deputátníci dostávali ke svému deputátu tuto mzdu:

u koní měsíčně	160-Kč,
u volů	145-Kč,
děvečky u krav	135-Kč.

U deputátu se čítal naturalní

byl za roční nájem 240-Kč,

dále dostával deputátník

15 q černého / ostravského / uhlí

4 m³ dřeva,

městěně 1 q obilí

a 1 kg sádla.

Denně dostával 1 l mléka zdarma

a jinak si mohl přikoupit libovolné

množství mléka za roč. cenou za 1 l - 20 Kč.

U vlastním použití měl 3/4 m² pole.

Dělníci v 1616.

dostávali u správě státních lesů

denně 15-Kč,

ženy 12-Kč,

pomocné dělnice na den 9-Kč - 12-Kč.

Rollníci platili denně nájemnímu 10- až 12-Kč
a dávali jim mšování a svačiny.

Říjní saměstřanec

Železniční saměstřanec prům. měs. 900-Kč

Přednost staniční / bez dětí / prům. " 1600-Kč

Šromě platu měli železniční saměstřanec

t. m. říjní výhody. Říjní jízdenka z Pra-

novie do Prahy stála 10-Kč a 4-Kč duplikový

připlatek. Šromě této výhody dostával každý

saměstřanec 12, manželka a děti 5 volných

jiadenců na jatrofolidův rozklad. Dále
uhlí sa rezijnó ceru, rovine 35g, otravného
net 65g hrubého uhlí.

Učiteli.

Od školního roku 1935/36 byli na víceletých
školách ustanovováni t. ex. „učitelští praktikan-
ti“ z kandidátů učitelství, kteří měli kvalifi-
kaci pro satimní ustanovení v počáteční
učitelství službě. Teprve po 1 roce mohli být
ustanoveni v počáteční službě na škole.

První 3 měsíce působil praktikant bezplatně.

Po 3 měsících dostával pozadu za měsíc
360 Kč. Po 13 měsících slučily s touto odměnou
měl nárok na výměnu na měsíční 510 Kč.

Tento navícení byla odstraněna vna-
městřanstvím kandidátů učitelství.

Praktikanti byli ustanovováni jako nad-
početné síly na víceletých školách.

Počáteční učitelství plat byl měs. 600 Kč
a pro 30 letků slučily, s příplatkem na
městánské škole činil uš. hrubý plat měs. 2.620 Kč

Mladé kancelářské síly měly měs.
plat prům. 400 Kč

Obilní monopol a ceny obilí.

Řádovím nařízením se dne 13/7 1934, č. 137 Sb. z. a n., dále řád. nař. č. 152 a 156 z roku 1935 a konečně řád. nař. č. 219 z r. 1936 byla provedena úprava obchodu s obilím, moukou, mlýnským výrobky a některými krmivy. Tato úprava platila až do 30/6 1940.

Podle těchto vládních nařízeních bylo v hospodářském roce 1936/1937 z ČR vyvezeno 5.082 vagonů zejména do Belgie 2072 vagonů, do Francie 824 vagonů.

aby však mohl být tento vývoz uskutečněn, musely být poskytovány na němách vyváženího obilí slevy.

Pšenice bylo vyvezeno 22.890 vagonů. Do Rakouska 5.021 vagonů,
do Itálie 4.800 -
do Německa 3.000 - atd. 1 vag 100 q
Ovesa bylo vyvezeno 4.075 vagonů.

Dovoz pšenice a kukuřice.

Dovoz těchto obou obilovin anamennal z klomní části plnění našich obchodně-politických záležitostí.

V 1. roce obilního monopolu byl dovoz pšenice 10.000 vagonů. V 3. roce pak už jen 1.000 vagonů.

Kukuřice bylo dovezeno z Rumunska 5.318 vagonů, z Jugoslaviie 2.342 vagonů. Ceny dovážené kukuřice byly stanoveny na 129- až 142- Kč za 1 q, franko pohraniční stanice.

Ceny obilí byly stanoveny podle hektolitrové váhy. Pro izoločanský obres: 1 q pšenice 156.50 Kč, 1 q žito 128- Kč, 1 q sladomnického ječmene 123- Kč, 1 q ovesa 111- Kč.

• K 1/7 1937 bylo v komisionářských

a odletovacích skladách celkem 42.182 vagonů
obilí v ceně asi 650 milionů Kč.

Reprézentační zásoby obilí čimly k 30/6 1937
35.140 vagonů pšenice, 1.117 vagonů žita,
2.876 vagonů ječmene, 2.991 vagonů ovesa
a 58 vagonů kukuřice.

Základní zásoba ~~pšenice~~ ^{pšenice} určená na
20.000 vagonů.

1/7 1937 byl ve skladističích Hořpoddř.
družstvo v Žitochovicích asi 148 vagonů
monopolního obilí.

Podle zpráv n. časopisů obilí
sávozy, Bata' ve Kline 1. máj táktr.
Majitel xóvodů ve Kline porval na sávo-
vu 1. máje něchury své saměstnauce i
s jejími rodinami do Kline, kde jim po
přivrazení a oslavách poskytl něnu oběd.
Také cestu vlakem si nikdo neplatil.
Závod objížděl na každé trati, aokud
jeho saměstnauce do Kline dojížděli,
soldátní vlak, u každého zvl. vlaku jel
1 úředník od ředitelství stát. drak n. Brně,
který sohladel počet cestujících ve vlaku a
závod pak za něchury tyto objíždané
soldátní vlaky zaplatil.

K obědu 1/5 1937 xavedlo 87.500 osob.

Kromě toho byl ve slivostkých restau-
racích a jídelnách prodáno dalších asi
47.000 obědů.

Na to pak byl návěstníkům pro-
dáno: 45.000 párků ušlech 15.000 párků de-
bréines, 12.000 kolbás, nářevněk salámu
25g, konzumní salámu 30g a šunky
15g. Konzorné kávy 50.000 porcí, čaj 20.000
porcí, mléka 12.000 litrů, pečiva 135.000
kusů, nek sleva 15.000, pomerančů 8 va-
gonů, jablek 2 vagonů. Masa bylo spotře-

bováno 50 q / 14 kurných volů a 8 býků).
Vepřového masa bylo spotřebováno 2 500
kg - 250 q, telecího masa 20 q.

Soupis živnosti v r. 1937.Živnosti řemeslné nekoncesované.

Pekaři: Rudolf Haxa, č. 48,
Jan Veselý, č. 131,
Bedřich Dvořáček, č. 185.

Obuvníci: Josef Jelinek, č. 110,
Vincenc Štěpánek, č. 137,
Jan Effenbenger, č. 144,
Eduard Strižbrnský, č. 221.

Stolaři: Josef Zubek, č. 158,
Josef Klapal, č. 354.

Koláři: Josef Kučera, č. 245,
Jan Krátký, č. 290.

Bednáři: Ignác Krutina, č. 304.

Kováři: Pavel Šlancar, č. 97,
Petr Papež, č. 142.

Zámečníci: Ladislav Trávník, č. 197,
Hynek Šteklein, č. 292.

Strojníci: Jan Hořák, č. 145,
Frant. Urbánek, č. 249.

Sedláři a
čalouníci: Rudolf Hejna, č. 332,
Josef Václavík, č. 349.

Řezníci: Richard Wernisch, č. 22,
Matěj Losa, č. 328,
Augustin Hrbotický, č. 424.

Krejčí: Josef Dvořák, č. 123,
pánský: František Šopf, č. 359,
Jaroslav Suchánek, č. 371.

dámský: Tomáš Bednář, č. 404.

Modistka: Božena Snídalová, č. 99.

Sklenář: Jiří Šalus, č. 27.

Klempíř: Jan Škamrada, č. 215.

Pokrývač: Rudolf Sellner, č. 358.

Cukrář: Osvald Pich, č. 422.

Holiči: Jan Pešina, č. 23,
Josef Snídal, č. 99,
Frant. Ventruba, č. 182,
Justin Říčka, č. 167.

Malíři pokojů: Josef Šturm, č. 21,
Antonín Šteffl, č. 228.

Šrotovník: Jaroslav Mareš, č. 470.

Svobodné živnosti.

Zahradnictví: Josef Fiala, č. 141,
Josef Faron, č. 376.

Trafiky: Anna Komendová, č. 63,
Ludmila Dobešová, č. 238,
Frant. Drtílek, č. 438 / na nádreží /

Povozníci: Jan Fröhlich, č. 76,
Jan Lounek, č. 149.

Mlékařství: Jan Faron, č. 88,
Jaroslav Zajíc, č. 123.

Trhovci: Frant. Martinec, č. 69,
Jan Kudla, č. 216.

Pohřební ústav: Josef Zubeck, č. 158.

Hrobař: František Bortl, č. 414.

Koncesované živnosti.

Hostinští: Richard Wenisch, č. 22,
Richard Trojan, č. 128,
Josef Fiala, č. 141,
Matěj Losa, č. 328.

Drogerie: Eduard Řičánek, č. 190.

Papírnictví: Terezie Šturmová, č. 21.

Výroba sodové vody: Josef Trojan, č. 259.

Stáčírna piva: Josef Trojan, č. 259.

Výroba lihovin: Rudolf Pilarz, č. 190,
Josef Trojan, č. 259.

Komíník: Rudolf Šafář.

Zednický mistr: Josef Dofek, č. 264.

Obchodní živnosti.

Smíšeným zbožím: Růžena Samsónová, č. 4.

Metoděj Toncr, č. 23,

Betina Saxlová, č. 58,

Jan Suchý, č. 90,

Železniční konsum, č. 143,

Jan Wajsochr, č. 226,

Marie Trojanová, č. 259,

Antonín Celnor, č. 351.

Strážným zbožím: Jan Nermut, č. 89

Bedřiška Scháfnová, č. 146

Výkroj kůže: František Goliáš, č. 98

Ovocem a zeleninou: Frant. Martinec, č. 69,

Jan Kudla, č. 216.

Cukrovinkami: Frant. Horáček, č. 63,

Jan Kudla, č. 216,

Josefa Tomšová, č. 219.

Krupařství: Jaroslav Mareš, č. 470.

Sklad rakví: Josef Zubeck, č. 158.

Sklad dřeva: Jan Krátký, č. 290,
Marie Duffková, č. 348.

Betonářství: Jan Krátký, č. 290.

Obuví: Baťova filiálka, č. 23.

Svobodná povolání.

Lékař: MUDr. Arnošt Zweigenthal, č. 411 (dět. obv. lékař)

Porodní Marie Mojžišková, č. 323,
asistentky: Amálie Matoušková, č. 127.

Průmyslové závody.

Sušárna čekanky: Jindřicha Francka synové, ake. spol.
(centrála v Pardubicích)

Družstevnictví.

Sklady obilí: Hospodářské družstvo Židlochovice, fil. Vranovice
Zedruha Židlochovice, filiálka Vranovice.

Peněžní ústavy.

Záložny: Občanská záložna v č. 128
Spořitelni a záloženský spolek /Reifeisenka/ v č. 160.

Pojišťovny.

Hasičská vzájemná pojišťovna, zástupce:
Slavia,

Rolnická pojišťovna, zástupce.

Nezaměstnanost

Také v roce 1937 trvala mezi dětmi téměř velká nezaměstnanost. Je prospěch nezaměstnaných byla v měsíci lednu 1937 uspořádána na na žilohochovském akrese slůvků, které vynesla 8773-kč. Také losy něčí loterie byly provádány ve prospěch nezaměstnaných.

Místo stravování nezaměstnaných byl pro rodiny nezaměstnaných dělnickým rozdělován chléb a mléko, a to podle počtu dětí. Při nouzových pracích, které prováděl obecní úřad, byli přímocně zaměstnáváni nezaměstnaní. Při odhazování sněhu byly nezaměstnaným rozdělovány listky na potraviny a státní stravovací akce.

Od 1. ledna 1937 začal svou činnost "úřad práce" Služobník, probíra v žilohochovcích. Jeho úkolem bylo především esťadovat všechny nezaměstnané do práce. Proto museli zaměstnavatelé hlásit všechny volné místa ve svých provozovnách a tato místa se pak mohli nezaměstnaní ucházet.

Tento úřad nedal evidenci všech nezaměstnaných a potvrdoval zaměstnancům, kteří byli odborově organizováni, že se mohou hlásit a práci a teprve pak dostávali podporu podle t. ev. "gentského systému", denně 10-kč podporu.

Hospodářské družstvo.

Hospodářské družstvo své sklady měl v Žirochovicích i kanceláře. Dále měl filiální sklady ve Slavovicích a v roce 1937 postavilo nové obilní skladoviště v Hustrpěších. Padělníky byli rolníci okresu Žirochovského a hutopečského. Předsedou družstva v r. 1937 byl Jan Šmíd, rolník v Borotčicích, místopředsedou Frant. Kádovka, rolník ve Slavovicích. Předsedou dozorčí rady byl Josef Huchyjka, rolník v Borotčicích. Vedoucím účetníkem byl František Zelený.

Družstvo mělo 621 členů se 3587 podílů po 50 Kč. Jeho aktiva činila 4.900.485.65 Kč, pasiva 4.887.370.55 Kč. Zisk v r. 1937 byl 13.115.10 Kč. Družstvo bylo značně účastné na výkupně obilí pro státní obilní monopol. Překlad obilí pro státní monopol byl v r. 1937 v bilanci oceněn na 2.285.471.10 Kč.

Zádruha.

Zádruha byl družstevní podnik lidové strany, který sdružoval rolníky, příslušníky lidové strany z celého Žirochovského okresu. Od svého vzniku v r. 1925 měla Zádruha své místnosti v domě, který sousedil s národním domem. V r. 1929 koupila pozemek a v r. 1934 postavilo na něm skladoviště, v němž bylo uloženo 15 vagonů obilí.

Hlavní činnost Zádruby byl nákup a prodej obilí. Svým členům poskytovala Zádruha umělá hnojiva, krmiva, palivo, cement, stavební železo, dřevní hospo-

závislé potřeby, menší stroje, plachty, pytle a j.
 v r. 1937 byl předsedou závodny Tomáš Šelbe,
 místopředsedou a zároveň vedoucím pod-
 niku Josef Řička se Šolcic, rovář z Fran-
 novic.

v r. 1937 pak postavila závodna fili-
 ální sklad ve Franovicích.

Občanská záložna.

Vše občanské záložny stálo v řízení:
 Ředitelem: Josef Kouhar, č. 27, účetním Josef La-
 zor, č. 278, pokladníkem Václav Pláteník, č. 24.
 v dozorčí radě byli: Ondřej Celnar, Cyril Parů,
 Ladislav Trávník, Jan Droňák. Náhradníci:
 Václav Štejskal a František Škástný.
 čistý zisk za uplynulý rok 1936 činil 8.853.60 Kč
 Na valné schůzi dne 21/3 1937 usneseno, aby
 star členské podíly v ústředí byl zvýšen, a to
 z 1000-Kč na 5.000-Kč. část čistého zisku 4.853.40 Kč
 aby byla doplněna na 9.000-Kč a tato částka
 aby byla použita pro adm. představovatelnu
 a dozorčí radě. členské podíly pak byly zvýše-
 ny z běžného účtu. v r. 1937 měla obč. zvl. 287 členů,
 se 13.780 podíly. Příjím 675.891.85 Kč, vkladů 837.518.90 Kč. Na
 rezervním fondu 45.268.20 Kč. Příklad obrát činil za
 rok 1937 2.212.193.55 Kč.

Spořitelni a záloženský spolek.

[Reifeisenka.]

Reifeisenka měla v r. 1937 233 čle-
 nů a 233 závodními podíly.

Vše Reifeisenky stáli: Starosta Do-
 minik Šarpišek, předseda dozorčí rady
 Jan Pekar, člen doz. rady Frant. Škástný

pokladník František Šarpišek, člen předseda-
nictva Josef Lounek

V roce 1937 byl peněžní obrát 990.178.65 Kč.
Čistý zisk činil 1477.55 Kč, z tohoto bylo
uneseno dáti adměnnu pokladníkovi
1000.-Kč; zbylou částku 477.55 Kč odvést
rezervnímu fondu.

Kontribučenská sýpka.

Již před r. 1748 nutily některé vesnice
v ústech, na Moravě a ve Slezsku své poddané, aby
za přívětivějších let zakládali obilní zásoby, z nichž
by mohli se jim dostat podpory, aby tak vesnici
samy se světo ne musely podporovat. V t. ev.
'systemálním patentu' ze dne 26. července 1748 se
toto zařízení všem vesnostem doporučilo, ale
patentem ze dne 9. června 1788 se zavázala tato
instituce jako povinné.

Tam se navrhlo, aby každý poddaný, kte-
rý má ornou půdu, odvedl se 4 druhy obilí,
a to pšenice, žito, ječmene a ovesa třetí díl toho,
čeho jinak na zimní a letní setbu v orné
každoročně potřebuje, na obecní sýpku a aby
tak činil stejně 3 léta za sebou, aby za ten čas
na každém panství na každém statku
a v každém městě či v obci se shromáždila
zásoba obilí, jakého je třeba k jednorocní zim-
ní a letní setbě.

Tyto zásoby se měly každoročně rozpujiti
ti společným rozhodnutím poddaných a pak
o náležitosti po svých nymáhati. Náležitost,
který zastupoval úrok, byl stanoven na 1/8 mí-
ry, prosolíji na 1/16 míry. (1 Mína = asi 46 kg obilí). Když
se pak zásoby obilí tak rozmnožily, že přesa-
valy potřebu, tu měl být přebytek prodán a etc.

zima suma měla být podrobným způsobem na dostatečnou jistotu a na úrok. Ž takto prodané obilí poskytl pak kontribučenské obilní fondy obilní.

Po zrušení patrimoniálních úřadů v r. 1848 přešly správu peněžních fondů berní úřady, správa kontribučenských výpěčků pak byla přenesena na zvláštní výbory, které byly zvoleny s účastí lidí.

Po zavedení zemské samosprávy vydala vláda peněžní fondy do samosprávy účastí lidí a tím se také obilní výpěčky se přeměnily na peněžité fondy, avšak se se nesměly dotýkat, aby se ty peníze rozšířily mezi jednotlivce.

Podílníkem fondu kontrib. byl každý majitel usedlosti, nebo i dílce usedlosti, která někdy časem byla povinná obilí vyplatit. Výše podílu byla stanovena podle arné přírody „josefinského katastru“.

Zrušení obilních výpěčků bylo stanoveno v českých zem. zákonem se dne 9/7 1863 o tom, že se z nich mají učinit záložny, záložní základy a řízení záložem těchto byly stanoveny zem. zákonem se dne 6. srpna 1864.

Na Moravě bylo navrženo zrušení obilních výpěčků a řízení kontribučenských záložem zákonem se dne 15. srpna 1864, při čemž berní fondy zde byly spojeny s obilními fondy.

Bylo pak na Moravě těch fondů 477 s 12 miliony státních kapitolů. V českých 894 s 9 miliony státních. Návrh, který na sněmu českém učinil dr. Frant. Rieger, na moravském sněmu hrabě Sierénzi, aby fondy ty se sloučily podle politických okresů a z nich byly utvořeny územní ústavy

s právnem přijímat vklady, neuvažel souhlas. Nedostávalo se totiž potřebných prostředků k tomu, neboť rozpuštěné peníze fanoum se nesplácely a nad tak velkým množstvím ústavů nebylo možné dohlížet. Bylo totiž utvořeno velké množství nepatrných zálož, které nijak nemohly vyhovět účelům jiným než k tomu, aby podporovaly malé volníky úřadů.

Na Moravě tato rozbrokenost na malé záložny trvala ještě dleto r. 1900. Tyto malé záložny nepoušily možnosti, které jim poskytl zákon ze dne 13/3 1888, aby přijímaly vklady, jistěně kmenové jmění čili to nejmeně 20.000-klatých, anebo aby se sloučily s jinými fanoum, aby tak kmenové jmění dosáhly výše, které by je pak upravovala k přijímání vkladů. Několik větších moravských fanoum však poskytlá základ ke vzniknutí kontribučenských spouřitelů.

Kontribučenské peněžní fondy.

také, "berni" zvané, povstaly a přeplatky, které se pod názvem "zvláštní výlohy" vybíraly od poplatníků k berni /kontribuci/ proto, aby se jim usnadnilo placení daně se zlyšit účtů nebo při nehodách. Průj původ usaly "t. sv." "systemátním patentu" ze dne 26/7 1748, kterým bylo vybírání takových přeplatků, jako prospěšně zpraveno.

Z těch fondů se poskytovaly poplatníkům také záložny na 4% úroky. Častojšími návrhy byl měl fondů povětve rozvířen. Zapravovaly se s ním podpory kontribucentům, kteří upadli z důvodu jiných po-

hromanní do neštěstí, dále za výlohy onemocnělých, platy lékařům obecním a ohledavačům mrtvol, útraty za vyučování pomoci ke porodu, příspěvky k podpore starých voj. vylovení, náklady na koupí kavičské sváčky, mraha obecním cestářům a vydatí na silnice.

Učitelé fondů, pokud jich nebylo třeba se společným potřebám účastníků se přidávaly ke kapitálu, který se rozmnožoval také jinými příjmy, jako pokutami, náhradami a odvazy. Do fondů se ukládaly válečné náklady, t. j. konifikace atd. do přihlášení se těch, kteří byli apárnými na tyto náklady si činit nárok.

Po změně patrimoniálních úřadů přešla správa fondů nejprve na berní úřady, později však vláda vrátila tyto fondy svým účastníkům do vlastní správy s podmínkou, že jmění fondů zůstane zachováno a že učitelé s nimi se nebudou moci vyrovnávat jen na obecně prospěšné účely účastníků, nýbrž se soustředí zastupitelstva a jejich správu na přísl. zájmové usnesení.

Účastníky fondů byli vždy držitelé oněch berních listů, a nikdo se neměl před berním rokem 1849 mělo přispívat na zvláštní výlohy.

Perušské fondy kontribučenské městské však byly vyřazeny do správy dotyčných obcí.

Na Moravě byly slouženy kontribučenské fondy berní s kontribučenskými fondy abiličními.

Kronikář Hubert Hronček našel mezi
staršími papíry listinu, které jsou
a kontribucní atáse a proto ji opisuje
v penězův směru a v původním psá-
nospisu.

B/ Kerschriфт

Kolek
15 krojc.
L. S.

od ob. k. okresního soudu

N° 7275

pod. do 1859

V příloze obdrží obecní představa
historický výhled přes kontribucenské oučty
za léta 1850 až do 1858, které oučty v násled-
ku zde uvedených roztrah od 23. března 1859
čís. 941 p. se správně od 1. května 1859, čís. 47
ob. se u předložení byly.

U této správě žádá obecní představa:

- 1) aby dle doporučení, od roku 1850 pozůsta-
vájícího souhlas obecnímu představa se
spravování kontribucí, obilních fauou dle-
teje ponechal.
2. aby se jednoduše obecnímu představa, dle
kterého on nákladky a vyprážené kontri-
bucenské obilí prodal, utržené peníze
v obecních oučtech do příjmů vial obecních,
- 3) aby se dovolilo na náklad na novovsta-
nění školy vynaložil, - schválilo a také
pro budoucnost povoleno bylo, aby se ty
nákladky do příjmů obecních převzaly
- 3) aby se dovolilo, at kontribucenské obilí
rozprážené uistál.

Na to se musí obec. představa pře-
devším připravit, je obec Wranowická
nikdy nikdy pro sebe kontribucenský fond
ani obilní, ani peněžité neměla; nejvíce jen
účastná byla kontribucenského fondu
Kounického. Takže se také při likvidaci
v roku 1850 u obci Wranowické 56 mir 13m

žita, a 9 mív 12 m ova, pak na restálek 414 $\frac{4}{6}$ mív žita a 391 $\frac{3}{6}$ mív ova k dálejšímu spravování a účtování ponechal tak, po nřevádě řádný rozúčlení se nestalo, se to nemělo sa to říti, jak když to uobané obilí byl prošíb, který obci Wronowické přinálel, nebo dlelmi kontribučenského základu kounického až dosavad řádná řeč nebyla.

z toho nřevádě, se se ani schvalovat, ani přijmout nemělo, aly náslavry, neb ty sa ně utvářé peníze se ar obecni přijmí saaly. Za protině jomání říckemí oustouč obecního výboru, kterým se to dotýká, zústanou prów a obecní představa se poukazuje na horní oučetnický výbor.

Ono vše nic nestojí naproti, aly dř. savád při obci Wronowické spravovaný díl kontribučenského základu kounického ještě dáleje při obci Wronowické spravován byl, ale ne o majetnost obci Wronowské, výboru jen co neolejší /: filiální /: fond hlavních kounického fondu; a proto oučty přes ten filiální fond se každoročně musjí zaslat počtemnímu výboru kounickému, který východek toho filiálního oučtu jeh oučtám přivádí.

Poněvadž jest zapotřebí, aly kontribučenský fond s obecní majetností smíchán nebyl a dle evlástních předpisů musjí obec Wronowské volátní výbor, porústavající se 6 oučtů ustanovit, který-um ad obecních představu spravování kontribučenského fondu filiálního volátní výbor.

Tento výbor musel již v rók 1850 zvolen býti, poněvadž se jemu obilí a resty odovdaly. Obecnímu představa

se tedy řídit, aby do 8 dnů seur jmenovitě
nordal, který souly kontribučenského
výboru v rohu 1850 byli a solali ještě
suplně pozůstávají, pak od kterého
času obecní představitel spravování
a oútování na sebe převral. Okresní
úvraod pak to adusolání a likvidaci
provede.

Z tého, se v rohu 1788 občané Wrono-
wicští abili k nákladu kontribučenského
fandou seřypali, nevychází, že ten
fond přivázení abci; neb v rohu 1788
wsickni obce abili začali seřypat, spra-
vování kontribučenských fandou ale dle
patentu od 9. června 1788 fond kontribu-
čenský úvraodly převrali. Občané Wrono-
wicští seřypali do společného fandou
Kounického, a proto se nemůže říci, že
dle této fandou, a právě ten, který se nyní
při abci Wronowské oútuje, a až do rohu
1850 výslyky s Kounickým fandou společ-
ně se oútoval, jest majetek obecní.

Dle pozůstávajících předpisů a jme-
novitě dle dekretu vsp. c. k. gubernium od
6. ledna 1841 č. 41.228, nemů se nechat
kontribučenský abili u dlužníků, nýbrž
dlužníci každoročně musejí vyprážené
abili vrátit, a koly několy resty pozůstávají,
musejí se dle řízení vsp. gubernium od
16. provincie 1834, č. 41.243 u oúčách aboslášt
ně vyžádat. Šlohyt to se Wronowicích ani
nemí zapotřeba, aby se abili u dlužníků
pozanechalo, poněvadž obecní představitel
sam uoldrá, že kontribučenskou seřypen
má, a ji vypráže. Šlohyt ale jenom to
vypráování seřypky abtírné bylo, tak muse
abili seřypat na seřypu Kounickou.

jest ale ve Wronowicích více abili; jak často-
 třeba, tak účetní výbor a poradení k prodeji
 zakoupit může, nikoliv ale bez dovození
 něčeho prodat smí.

Obecní představa se ale toho řídit musí,
 a obecní úřad nemá žádné právní, ani
 záležitosti obecního představa - považovat
 proti zákonu jsou - vyšetření místodržitelství
 k rozhodnutí předložit; a dostává
 s tím také výše uvedených záležitostí obec. představa
 od 10. července t. r. č. 60

Obecnímu představa se řídit, se sprá-
 vou stranou účetního výboru do 8 dní
 také abychť účetní abychť list přes výhledy
 1. sem předložit, a na tyto výhledy patř
 ané od 14. listopadu 1860, č. 13.330, kte-
 ré se zde 2/2 vrací, a vřítel čas
 odprohdi dat.

U Křivoklovic, dne 22. srpna, 1861

C. K. okresní představený:

Laurich m. p.

Obecnímu představa

ve Wronowicích.

došlo 28/9 861.

Správa obce.

Obecní zastupitelstvo bylo zvoleno 9/12 1936.

Správu obce se ujal dne 2. února 1937. Byli to:

Starosta: Frant. Štártný, žel. zaměst., č. 363,

I. náměstk: Jakub Wenisch, — č. 310,

II. — : Frant. Karpíšek, rolník, č. 138.

Obecní rada:

Jen Fröhlich, rolník, č. 76,

Cyril Pevlů žel. zam. v. v. č. 316,

Matěj Lora, řezník a hortinský, č. 328,

Václav Pláteník, rolník č. 24.

členové zastupitelstva:

Josef Coufal, dělník, č. 377,

Hubert Hrozůnek, žel. úř., č. 80,

Antonín Lang, rolník, č. 15,

Bedřich Lazar, úř., č. 3,

Josef Mahovský, žel. zam., č. 369

Josef Pešina, rolník, č. 16,

Jiří Puc, žel. zam., č. 319,

Jen Raus, žel. zam. v. v., č. 306,

František Řička, žel. zam. v. v., č. 9

Stanislav Staňka, žel. zam., č. 289,

Vojtěch Stejskal, rolník, č. 56,

Jaroslav Suchánek, krejčí, č. 371,

Hevel Suchánek, zámečník, č. 405,

Jen Svoboda, rolník, č. 29,

Josef Štártný, žel. zam., č. 294,

Jen Zojíc, zedník, č. 321.

Náhradníci

Strana republikánská a Domoviny:

Antonín Marcelli, řed. měst. úř., č. 11,

Josef Měřínský, rolník, č. 68,

Strana lidová:

Josef Štártný, rolník, č. 10,

Josef Procházka, rolník, č. 31,

Strana Františka Karpíška:

Cyril Dofek, rolník, č. 81,

Strana živnostenská:

Růžena Wenischová, choť host., č. 22,

František Golias, obuvník, č. 98,

čs. sociální demokracie:

Jan Hochman, žel. zam., č. 201,

Vilém Dofek, dělník, č. 237,

Josef Celnar, žel. zam., č. 375,

Janoslav Svoboda č. 318,

Jakub Henuška, žel. zam., č. 251,

Adolf Fajman, ml., zedník, č. 419

Strana národně sociální:

Ferdinand Muric, žel. zam., č. 86,

Alfred Kružík, učitel, č. 328,

Strana Jana Svobody:

Jan Černý, rolník, č. 79,

Strana Františka Říčky:

Josef Baumgartner, žel. zam. v. v., č. 346,

Obecním tajemníkem byl Jan Mojžíšek, č. 323.

Volba starosty a obecní rady byla vykonána
28/12 1936.

Obecní rada byla svolána k úřednímu
jednání pravidelně každý týden v pátek.
Obecní zastupitelstvo / plenum / bylo svoláno
n. r. 1937 celkem sedmkrát 1) 9/2, 2) 7/5, 3) 9/6,
4) 9/7, 5) 9/9, 6) 17/9 a 7) 9/11.

Nový starosta obce Frant. Štěrtný, převzal
správu obce od předchozího starosty Antonína
Marcelliho, dne 2/2 1937.

Rozdělení referátů:

Osobní: Starosta Frant. Štěrtný,

Finanční a dom. právo: I. nám. Jakub Wenisch,
správa veřej. majetku a veř.

cert mimo obrod obce: II. nám. Frant. Korpíšek,

chudinský a správa
veřejného osvětlení: Cyril Pavlů,

správa veřej. majetku a veř.

cert v obrodu obce: František Steňke,

Živnostenský: Matěj Losa,

Policejní: Václav Pláteník,

Pokračování str. 264.

Místní školní rada.

- 1874-77. - P. Leopold Pátek, Václav Procházka, Ondřej Lounek,
Dominik Paner.
- 1877-80. - Václav Procházka, Teodor Dvořáček, Ondřej Lounek,
P. Leopold Pátek, Dominik Paner.
- 1880-83. - P. Leopold Pátek, Teodor Dvořáček, Ondřej Lounek,
Václav Procházka, Dominik Paner.
- 1883-86. - Václav Procházka, Antonín Mahovský, Josef Dofek,
P. Leopold Pátek, Jan Gajda.
- 1886-89. - Josef Svoboda, Antonín Říčka, Jan Tupý,
P. Ignác Kadlec, Jan Gajda.
- 1889-92. - Josef Svoboda, Ant. Říčka, Jan Tupý, P. Ignác
Kadlec, Jan Gajda.
- 1892-95. - Josef Štřelský, Jan Jatel, Ant. Václavík, P. Ign.
Kadlec, Jan Gajda.
- 1895-98 - Josef Štřelský, Josef Lounek, Jan Jatel, P. Ign.
Kadlec, Jan Gajda
- 1898-1901 Jan Jatel, Josef Lounek, Josef Kelbl, P. Ignác
Kadlec, Jan Gajda.
- 1901-1904 Jan Jatel, Josef Kelbl, František Lounek, Antonín
Lang, P. Ignác Kadlec, Jan Gajda.
- 1904-1905 Josef Kelbl, František Lounek, Minářik František, P.
Ignác Kadlec, Jan Gajda
- 1905-1908 Josef Kelbl, František Lounek, Minářik František,
P. Ignác Kadlec, Beněk Soudek.
- 1908-1912 P. Ignác Kadlec, Minářik Frant., Lounek Frant., Bezar
Josef, Beněk Soudek.
- 1912-1920 Lehár František, Bezar Josef, Pláteník Václav, Jatel Jan, ml.
Konečný Timon, P. Ign. Kadlec, Soudek Beněk (dorem. uč. zvolený)
- 1921 Rokem tímto se školní rady zrušují a nastupují za
ně nové školní výbor. Každé pol. strana volí školní
výbor jako obecní radu.
za stranu lidovou: Dofek František, Karpíšek Josef, Pláteník Václav
" " národ. socialisti: Baumgartner Josef, Dofek Teodor
" " demokratickou: Pezlar Eduard, Lehár Leopold.
" " agrární: Pláteník Václav

Věci zdrav. a zdrav. policie: Jan Fröhlich.

Obecním proklademem zvolen 9/2 1937 Josef
Štěstný, č. 294.

Finanční komise:

- 1) rep. Ant. Sochor, ošb. učitel, č. 75,
- 2) soc. dem. Cyril Pavlu, žel. zam. v.v., č. 316,
- 3) " Stanislav Staňka, žel. zam., č. 389,
- 4) lid. Josef Procházka, rolník, č. 31,
- 5) náh. soc. Josef Mahovický, žel. úř., č. 369,
- 6) živn. Metoděj Toncr, obchod., č. 23,

Dalších 6 členů jmenoval okres. úřad v Hust.

Do chovatelské komise byli zvoleni:

- 1) Rep. Albin Němeček, rolník, č. 53.
- 2) " Josef Měřínský, " č. 68.
- 3) Lid. Dominik Korpůšek, " č. 19,
- 4) " Josef Procházka " č. 31,
- 5) Náh. soc. Jan Rous, žel. zam. v.v., č. 306,
- 6) Soc. dem. Cyril Dofek, rolník, č. 81,
- 7) " Frant. Staňka, žel. zam. v.v. č. 258,
- 8) Živn. Stanislav Látal, obch., č. 246.

Do osvětové komise zvoleni:

- 1) Rep. Hubert Hrozínek, inžp. čsD, č. 80,
- 2) Soc. dem. Stanislav Staňka, žel. zam., č. 289.

Do knihovny rady:

- 1) Soc. dem. Bedřich Lazar, úř., č. 3.

Na jaře 1937 dala obec vyasat po celé délce
klavní ulici od žel. přepážky až k č. 1000 sr. Floriánu
okrasnými stromy a keřmi a rovněž ji orientován-
mi tabulkami s nápisem "Moravská ulice".

Dne 9/7 37 předložil ošb. úř. Karel Seke-
ný obecnímu zastupitelstvu návrh na vy-
budování koupaliště na Řičce, aby se ra-
novické děti měly kde koupat.

Činnost obecního zastupitelstva

1/2 zahájena stravovací mléčné a chlebové akce obcí. Početováno bylo celkem 115 chudších školních dětí.

14/2 n. nevěsti zahájil obr. lékař Dr. Kuvějšental samostatný kurs CPO n. městánské škole, účastník byl celkem 56.

24/4 vyhlášena n. abci kontumace psů a koček, které 1/6 byla prohlášena akces. úřadem n. Hlavojských za costřenou.

22/4 Řízení n. Nejvyššího správního soudu n. Praze ve věci stracených cenných papírů z r. 1925.

Rozsudkem Nejvyššího správního soudu n. Praze, ze dne 22/4 1937, čis. 12.200/37, na stížnost Frant. Řičky, čis. 9 /výr. starosty/ proti rozhodnutí zemského úřadu n. Brně, ze dne 28/6 1937, čj. 21.864-1/3 o odprovození se stráty cenných papírů z r. 1925, za správy obce Front. Řičkou, se rozhodnutí zemského úřadu n. Brně změnilo pro radnost řízení.

Front. Řička záložně připsal 19/5 1937 n. důsledkem shora uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu n. Praze a vácení všech splátek ve výši 6% z jeho důchodu ze 7/1 1936 a a zastavení těchto srážek.

Dr. Josef Pelikán, v zastoupení Front. Řičky, č. 9, podal proti obci Stranovic n. krajského civilního soudu n. Brně žalobu /č. c. k. II = 78/37 ze dne 21/5 1937/ o vácení všech rozhodnutí dřívějších ve věci stracených cenných papírů /půjček/ a o náhradou všech výloh a srážek expense. Rozk. jednání byl určen na 11/6 1937.

Obec udělila plnou moc Jm. Jindřichu Leypolcovi, advokátu n. Brně, Česká ul. 9/6, aby navrhoval obci n. tomto sporu vstupoval.

7/5 Načíní klištač a krobaví Frant. Bortl adeseb
do njošlity. Na jeho místo je provzatimně při-
jat a 9/7 ustanoven provisorium polním
a nočním klištačem Vilém Dufek, o. 237.

Přírůba pro čel. červený kříd, konaná
po obci vynešla 402.50 Kč

Richardu Trojnovi, který koupil ve Vranov-
cích hostinec od Václava Poláčka, o. 128/Sokolovny,
byla na č. 128 povolena hostinská konse.

Josefu Žubkovi n. č. 158 byla povolena místní
pohřební ústav. Kolandaři této provozy vy-
konal zást. okres. úradu n. Hlavoštině dne
9/11 1937.

Přehodněnu byla stanovena paušální
odměna ročně 600.-Kč.

Byla stanovena stavební čára u přím-
kové silnice, a to od rohu č. 383/Koníčok/
k silnici 450m, rovnoběžně se silnicovým tě-
lem.

Janu Pavloví byla proována změněná
cesta u jeho domku, č. 395/pare. č. 1. 106/2/
a to za cenu 3.-Kč za 1m².

Diety i odměny členů obecní rady,
zastupitelstva, komisií a obecních zaměst-
nancům určávají nesměřeny také i
pro rok 1937

9/6 byl zvolen za předsedu školního výboru živno-
stenského pokračovací školy ve Vranovcích starosta
Frant. Štěstný. Zastupcem obce do této výboru
byl zvolen Joroslav Suchánek, krejčí o. 371, náhrad-
níkem Hevel Suchánek, zámečník o. 405.

Při prodeji obecních luk na nové vískařce
celkem 15.194.-Kč.

Obecní úřady za rok 1936 a obecní inventář
na rok 1937 byl schválen jednomyslně, ale
s výhradou návrhy na stravení dříve ps-
pisy n. roce 1925.

z obecního rozpočtu na rok 1937 byla pamaťována na rozšíření elektrosvětelné sítě jen menší částkou a proto byla provedena jen 1. etapa tohoto rozšíření, a to až do domu č. 114, č. 354 dále na příslušnou silnici.

9/7 projednávala starba nové farní budovy. Důvodová zpráva starosty Fr. Hájného zněla:

„Z důvodů hospodářských a finančních je tato starba nutná. Podle nálehu osobné komise, vyžádala jsem si opravu staré budovy velkého nákladu sítětem na úplnou sestavit adiva asi 40-50.000- Kč. Musela by být nová střecha, stropy, skla a dveře a není jisté, zda staré cdi unesou novou vach. Měla též být starých, prouklých a dí zasdivat nová skla a dveře“. Pak předložil starosta štětný návrh, zpracovaný technickou kanceláří „Květná nov. les. al. měst a okresů v Brně“.

Návrh na provedení nové budovy. Náklad asi 80-90.000- Kč; tato částka by se snížila o 15%, a to subvencí ministerstva sociální péče jako příspěvek na mezy nesaměstnaujím dělníkům (č. x. a n. 74/1930). Tento návrh starostů byl zaplaven, aby novostarba byla provedena a pak byl schválen.

Zároveň byl jednomyslně schválen návrh, aby byl upraven dlouhodobý úvěr u Moravské hypoteční banky v Brně na 90.000- Kč.

9/9 Schválena výměna pozem. č. 676 v trati „Vinohradky“, ve výměře 5a04 m² za obecní pozemek „Zelnice“, pozem. č. 2.053, ve výměře 3a17 m² Josefu Měřínskému, č. 68. Náklady, spojené s výměnou uhradil nabývateľ.

Při prodeji star na obecních kůrách bylo striceno 4.888- Kč.

9/10. obecnímu zastupitelstvu Fr. Kučerovi byla povolena - až do vyjšení státní ustanovní podpory - měsíční podpora 50- Kč.

Výkonem byl soupis nesaměstnaných pro státní stravovací akci, a to pro období od 27/9 1937. Přihlásilo se 7 uchazečů.

Obecní rozpočet na rok 1938.

Starosta štěstivý nastívil obecní rozpočet ad r. 1914 až ad r. 1938 a uvedl, že při sdělování rozpočtu musí být dbáno rozpočtových směrnic a rozpočet musí být vyrovnaný.

V tomto rozpočtu jsou to hlavně: a) starba nové farmy ušorvy, b) starba nouzových bytů.

Námítky proti tomuto rozpočtu podal zejména něch manovských hostinských, Josef Fiedl, č. 147, a to proti zavedení daně z piva a rýna.

Rádná potřeba na r. 1938	155.635- ¹² Kč
— — — úhrada — — —	78.427- ¹² Kč
Schovek	77.208- ¹² Kč
úhrada z dárek a návrhů	5.200- ¹² Kč
150% přirážkou z domovní a z živ- čovní daně se 3.355.25 Kč	5.032- ¹² Kč
256% přirážkou na ostat. daně se 26.200.10 Kč	67.072- ¹² Kč
Celková úhrada	77.304- ¹² Kč

Součet mimořádného hospodářství:

Potřeba:	184.000- ¹² Kč
Úhrada:	180.000- ¹² Kč
Schovek	4.000- ¹² Kč
se úhradou 16% obec. přirážkou se všech daní, kromě domovní a živé se 26.200.10 Kč	4.192- ¹² Kč

Rozpočet byl schválen.

Zároveň byla schválena daňka z návrhů: z 1 hl piva, bez rozdílů jakosti, vybírá 6-¹² Kč zemský výběrčí úřad v Brně - 4 léta.

20% přirážka ke státní dani nápojové

z vína a z moštu. Tis na 4 léta, Fylové zároveň se státní dani neprojevou Zemský výpěčí úřad v Brně.

Dále se sardouí paušalovaná dávka z likovin na 4 léta, ročně per 2.000- Kč kterou vybere obec přímo od hostinských a obchodníků s likovinami.

Zároveň byla schválena i "Pravidla o vybírání dávek z nápojů".

9/9 předložila obecní rada obecnímu zastupitelstvu, aby toto, pro povolení stavby faru budovy nyměrem okres. úřadu v Hustopečích, kde dne 3/9 1937, čj. 22.531/1-VII., vyplněné schválilo zadávací podmínky pro tuto stavbu, které byly vypracovány, technickou kanceláří "Ústředí Mor. úst. obec, měst a okresů v Brně". Písemný návrh byl přijat a zadávací podmínky byly po malém doplnění /kování, sklenář/, jednoduše schváleny.

9/11 sbírka naturalií pro Okresní pěči a mládež v Žitochovicích pro obci vynesla: 102 kg žita, 64 kg pšenice, 5 q brambor, 50 kg čtveré mouky, 35 kg pšeničné mouky, 35 kg železa, všechny byly poskytnuty do Žitochovic.

Pro 27. "Dětský den" vybralo iastro obou škol 684- Kč.

Okresní úřad v Hustopečích zahájil, aby a výpočetních tržeb ve Hranovicích tržeb státní tržební státní podél okresní silnice u kostela a zároveň zahájil proměněná vranovických občanů a těchto tržeb podél okresní silnice.

Byla schválena rekonstrukce okresní silnice a a byr. udržováním a výkup, posunem k rozšíření silnice, jakož i úprava obchodních vozů byr. dráhu v udržování.

9/11 Ministerstvo sociální péče v Praze povolilo subvenci na stavbu nové farmy bratry Starosta Přástrný ale oznámil, že pro prokročilou roční dobu nelze již se stavbou nové farmy bratry začít a proto se ministerstvo sociální péče požívá a prodloužení subvence na příští rok.

Odvozy.

Odvozy branců pro židlochovský okres byly konány ve dnech 12, 13, 14. a 15. dubna 1937. Hranovští branci jeli k odvozům až 15. dubna. Dne 14/4 v 18⁰⁰ položili k pomníku padlých ve světové válce krásný věnec a touto k nim promluvil a vyjádřil vděčnost pro stát jednatelem Místní světové komise Hubert Hrozdínek.

Dne 15/4 ráno jeli na povodech se starostou Frant. Přástrným do židlochovic a ve 14⁰⁰ se všichni vrátili. Dlužno připomenout, že ani jediný se nepil, jak bývalo kdysi abecijním zvykem.

Branný sraz.

Ž neděli, dne 18/4 1937 byl ve Hranovicích proveden povinný Branný sraz. Byl povinný pro všechny muže do 60 let a pro ženy do 55 let. Členstvo jednoty Sokola se účastnilo a s dorostem se seřadilo u Sokolovny a za zpívání sokolských písní se pochodovalo kolem Hájku, kde na volném prostranství byly provedeny různé tělesné hry. Po jejich skončení byl opět společný návrat s přívodem domů.

Oslava 1. května 1937.

1. máj r. n. 1937 oslavovaly vranovické politické strany: republikánské, lidové, čsl. sociální, soc. demokratické a činnostenská tak, že příslušníci těchto stran se odebrali 1. května ranním vlakem do Křelovačovic, kde každá politická strana uspořádala svůj samostatný průvod s květinami. V průvodu byly neseny prapory, vlajky a standardy s různými hesly, které měly vztah k současně politické situaci. Každá politická strana měla své shromáždění a na různých místech byly předorány projevy řečníků. Tak na půlce na náměstí Svobody u mostu, u Národního domu, před okres. soudem, u téžary a u Blučinské nebo u Naslavské ulici. Poledním vlakem se pokřeslí účastníci vrátili domů.

Během roku 1937 pořádaly jednotlivé politické strany veřejné, či manifestace schůze, na kterých promluví poslanci nebo tajemníci příslušných politických stran.

za sociální demokracii to byl poslanec Týmeš a Brna, za čsl. sociální stranu mluvila poslankyně Bětková-Žáčková, za stranu republikánů se nátor Jaroslav Marcha, za činnostenský tajemník Doležal a j.

Obecná škola.

Od 1/1 1937 učili na obecné škole:
 v 1. tř. Terezie Oulehlová a od 1/1 jenovéfa Veverkova,
 ve 2. tř. Emanuel Vaňkova, ve 3. tř. řidičí učitel
 Front. Žimolka, ve 4. tř. Marie Průšová a v 5. tř.
 Alfred Kružík. Dvěma učebními pracemi
 učila Amélie Šrámová. Katolickým nábo-
 ženství učil kolejší farář P. Jen Pěničák, ošl.
 náb. učila Marie Schmelová z Brna, cirkobratři,
 evang. farář Pavel Nešpor z Novislavě.
 Němčině učil ve 4. tř. Alfred Kružík a v 5. tř.
 Front. Žimolka.

Od 1/1 1937 odešla dr. Kiollochová učitelka
 Terezie Oulehlová a za ni přišla ze Židlov-
 chovic uč. ošl. jenovéfa Veverkova.

Řidičí učitel Front. Žimolka si pro-
 dal se zdravotních důvodů časově za pře-
 ložení na trvalý soupočinek. Zem. škol. rada
 mu vyhověla s plat. od 1. července 1937. Front.
 Žimolka přišel dr. Franovic 1. září 1922, jako
 učitel a působil zde dr. 30. září 1924, když byl
 jmenován správcem obecné školy, jemuž byl
 až dr. 1. července 1937. Při odchodu do výslu-
 žby mu vyhověla zemské školní rada na
 dlouholeté a úspěšné působení ve školní
 službě pochvalné uznání. Dříve školou
 působil řadu let jako předseda místní
 učitelové komise. Odešel v něm svědomitý
 pracovník a dobrý člověk.

Obecní školní výbor v Hlavošovicích
 pověřil správou obecní školy ošl. učitele
 Alfreda Kružíka.

V upraveném jarním období se vy-
 stýpily hlavní mezi mladšími žáky lojdu
 a kůže a kůže, takže onemocněl na
 lojdu tyfus a 1 byl aporován na slepé
 oči. Oba děti se uzdravily.

Naryj okr. škol. inspektor Josef Rokyto, v.č.č. u.č. z Trá-
vice navštívil obecnu školu 11. 15. a 26. ledna 1937 a
mýlobil své nepokoje nad prací učitelů.

Škola oslavila 9/3 1937 87. narozeniny preziden-
ta - dobroditele, T. G. Masaryka.

Na Bílou sobotu, dne 27/3 1937 účastník u část-
vo s učiteli slavnostního prohlášení Měm. č.č. čer-
veného kříže u pomníku padlých.

21/4 ráno i večer podrazilo zátrva i velké
množství obyvatel prezidenta republiky Dra
E. Beneše, který jel ráno vlakem do Bratisla-
vy a večer se vracel.

9/5 společením s Místním sdružením Ochrany
matek a dětí uspořádaly abí školy oslavu
svátku matek. Po přívodu dětí s hudbou skro-
mátořil se poob máji u kostela množství
diváků, kde řádně předvedli bojový pořad,
novevěrný učitelstvem. Za pěkného počasí
slavnost vypráše, výstředně kuchtující m-
němí včechy uspokojil.

28/5 bylo upomenuto 53. narozenin pre-
zidenta republiky Dra Edvarda Beneše na
školní slavnosti, večer pak se účastník
věkro zátrva abou škol championů
přívodu s hudbou, pro kterém vydecho
předváděku jomatele Místní osvětové komise
K. Hrozínka a číroči Dra E. Beneše.

Školní výlety nebyly v r. 1937 žádné po-
řádány. Pod dojnem krověho neštěstí, které
postihlo rakvičské děti na Dyji, nemohli učitelé
převéti odpovědnost za bezpečí dětí. Nejvyšší
soud totiž rozhodl, že v rakvičském případě
veson učitelé na smrti dětí spoluvinní a
odsoudil je k těžkému žaláři na 5 až 6
měsíců. Rovněž abynulých dětí byli ad-
sání se svými nároky za náhradou škro-
dy na právo práva civilního.

Proto někteří učitelstvo osvětlilo školní výlety
Také rodiče nechtějí své děti pustit na výlet,
aby se jim nepřihodilo nějaké neštěstí.

Místní školní rada povolila ve sním
rozpočtu 1500-kč na školní potřeby pro chu-
dé žáky. Z této částky bylo poskytnuto 50 dětí
nejchudších rodičů.

Občanské záložna darovala také 100-kč
na potřeby pro chudé žáky.

Dobročinný spolek u Franovičích poskytl
chudé děti před vánoční 1937 šatstvem a
dříví v ceně 700-kč.

V říjnu 1937 sebrali žáci mezi sebou na
prospekch, Dětského dne částku 117.10 Kč

Před velikonoční darovali žáci
Dětskému domovu u Žirochovicích 70-kč a na
konci škol. roku „Hrdčkám“ v Král. Poli 98.80 Kč.

Dne 1/9 1937 byla na obecní škole 210 žáků
1/9 nastoupil u Franovičích za Fr. Zimolky na
Josef Svobodu, který přišel z Příbic, ale již 1/10 1937
nastoupil voj. pres. službu.

Na jeho místo byla jmenována výp. učt.
Pratava Heinigová z Hon. Bojenovic.

U Místní škol. radě byla na místo Fr. Zimolky
 zvolena učt. Marie Hekovská.

Dne 14. září 1937 ve 3^h 29' sešel v Lónoch
president - osvoboditel Dr. Tomáš G. Masaryk.
Celá škola se všemi učiteli se účastnila smu-
tcinní slavnosti, pořádané u den pohřbu a
před tím 14/9.

Měšťanská škola.

18. srpna 1936 se sešla ve Franovicích uelké komise, které měla rozřešit otázku vybudování a obsazení měšťanské školy, účastníci: Okresní hejtmann Dr. Jos. Drábek, okr. škol. insp. J. Rokyta, okres. lékař Dr. Simonol, zástupce zemského úřadu, insp. pro měšťanské školy, zástupci Měst. škol. rad a starostové všech účastnících obcí.

Šlo tu o 2 možnosti

a) provést přístavbu a nadstavbu dosavadních školních budov, nebo

b) aorderovati budovu obecní školy škole měšťanské a pro obecnou školu postavit novou budovu.

Zástupce zemského úřadu nřisil, že nej-lacinější by bylo postavit obecní škole novou budovu, nežli nadstavovat a přistavovat budovy staré.

Proto všichni souhlasili s novostavbou. Šlo jin-
o místo. Obec právě koupila dům č. 1 a proto
pochl návrh na toto staveníště. Zástupce obce ale
upozornil, že obec nutně potřebuje jistě obecní
dům pro své kanceláře, dále umístít poštu, čet-
nickou stanicí, proračnu a j. Sokol navrhl své
knižně, ale za staveníště na Sokolovnu na č. 1.
Starosta šťastný navrhl vykoupit 2 pozemky
mezi domem Jozfa Šlapala a Měřinských.

Pa dlouhém jednání, nedostalo komise k
záchrannému pozitivnímu výsledku.

Zákon a újnovních měšťanských školách
nelyl ani v r. 1937 zřevden a proto obec Fran-
vice rozhodla i dále schoovat školního roz-
voitu

V r. 1937 přisobili na měst. škole:

Rěšitelem byl Ant. Marcelli,

dále zde přisobili: Ladislav Chmela,

Karel Vaněk,

Antonín Sochon,
Karel Sekený a
inā. učit. Amálie Šrámová.

Mimo školy působili:

Ant. Marcelli byl od 11/4 1930 do 19/7 1930
řádným komisárem abce.

Od 19/7 1930 do 2/2 1937 byl starostou abce.

Pak byl učitelarem Těl. jednoty Sokol.

Leď. Chmela byl jednatelarem Sokola.

Karel Veněk byl obecním knihovníkem.

Na živnostenská pokračovací škole učili:

Ant. Marcelli, Karel Veněk a Ant. Sochon.

Rozpočet místní školní rady na r. 1937:

Rádná potřeba	21.029 - Kč
Mimorádná -	1.250 - Kč
úrokování a úmor	4.225 - Kč
celková potřeba	26.504 - Kč
školné od přísl. záku pro 125 - Kč	14.435 - Kč
schůdek	12.069 - Kč

Který zaplatila abec vřanovic.

Změny: oá. učit. Božena Matřková odešla dne
31/8 1937 na reálné gymnasium do vřanovic. oá.
uob. učitel Karel Sekený odešel na měst. školu
do Pohořelic.

Nové přišli: oá. učitelka Luďmíla Šrámová
vá/volavá z Bohdaneč u Peráubic a odborný učitel
Front. Zelený z Rakvic.

Záku byl 1/9 1937 celkem 201/96 de + 105 o /
z vřanovic 109, z Přebic 31, z v. Némčic 15, z Uherovic 14,
z vřaně 18, z Přebic 11, z Žabčic 10, z Unkovic 2, z Hru-
šovan 1, z Od. Dunejovic 1 / bydlel v evn. / Mimo školu
uvičilo v Sokole 60, v Orlu 11, v DTJ 1 hoch
z rolnických rodin 27% / 24% /
z živnost. obchoď 20% / 23% /
úřed. a zřiz 30% / 37% /
dělnických a zaměst. 19% / 14% /
nezaměst. 4% / 2% /

Počet poboček /3 třídy + 2 pobočky/ zůstal nezměněn.
 Školní slavnosti byly pořádány: 6/3 1937 87. narozenin
 my pres. T. G. Masaryka, 9/5 slaven svátek matek
 28/5 slavnost 53. narozenin pres. Dr. E. Beneše.
 21/4 udáno i město účast školy na nádraží
 při příjezdu prezidenta ČSR. Dr. E. Beneše.

Dne 14/9 1937, hned po dojití smutné zprávy a smrti prezidenta osvoboditele * T. G. Masaryka bylo na místě škole přerušeno vyučování a všechny záležitosti vyloučeno smutkem projev ředitele Ant. Marcelliho. Učitelství sbor a dovozd Čs. černošského klubu poslal do Londýna soustrastný telegram

Dne 20/9 37 byla upřesněna smutkem trpká. V den pohřbu dne 21/9 37 nebylo ve škole vyučování. Žáci i pracovní rodiče poslouchali ve 3 třídách reportáž čs. rozhlasu z pohřbu T. G. M.

Ž. Vranovic je mnoho dětí v Praze, aby se na pražském hradě mohli poklonit * T. G. M. a účastnit se jeho pohřbu. Děti národnostně bolestný smutek. Děti i dospělí ho pošli při jeho návštěvách na Křištofovské náměstí, kam bývaly všechny školní děti svázy k návštěvám a k naučkám.

Září, měsíc úmrtí presidenta Osvoboditele Dr. T. G. Masaryka.

Zdravotní stav presidenta T. G. Masaryka se již od srpna 1937 stále zhoršoval. Stáří 87 let nedávalo již mnoho naděje. V neděli, dne 5/9 1937 byl narychlo povolán ze svého letního pobytu v Tapotčankách Dr. Praha prezident Dr. Edvard Beneš. Někdy ušavil čas k vyplnění salonního plánu. Vracel se proto v důležitých republikáně spoluprací.

Rozhlas vysílal několikrát denně zprávy o zdravotním stavu presidenta Osvoboditele. Na obraz k lepšímu už nebyla vůbec žádná naděje.

Sloněně ráno, dne 14. září 1937 se ovedl v rozhlasovém přístroji vuk hrozivé umělky Josef Štěrba ze hry Rodič z Mechlona. Tato přisvětlá umělka hlasala, že aděšel nejlepší hospodář. A také v brsku to již hlasatel potvrdil, že p. prezident Osvoboditel Dr. Tomáš G. Masaryk zemřel ráno ve 3^h 29^l.

Žičky veřejné budovy, školy, obecní budovy, poštovní i nádraží měly na stožárech buď černé prapory nebo státní vlajky vyvěšené na píl stěně. Žičky obchodní rychle zdobily své výkladní skříně obrázkem zesnulého; skříně potáhli černým flórem. Také v soukromých domech byl v mnoha dnech smutčně dekorovaný obraz zesnulého presidenta.

Obecní zastupitelstvo konalo dne 17/9 37 ve 20^h v tělocvičně měšťanky smuteční schůzi k utěnění památky zesnulého presidenta Osvoboditele.

Díjvne byl zaslán tento soustředěný telegram prezidentu republiky, Dr. Edvardu Benešovi, Praha - Hrad.

Obecní zastupitelstvo městyse Vranovic u Brna se, skládá ve smuteční schůzi ve velikém bolu nad neměnnou strátou, která stihla celý národ úmrtím milovaného prezidenta Osloboditele Dra T. G. Masaryka.

Ujistujeme Vás, p. prezidente, si pamětliví zásad velikého esnulého, budeme dále pracovati pro bla- ho svých spudobčanů a státu.

Obecní zastupitelstvo
městyse Vranovic u Brna.

Další telegram byl zaslán:

Vyhlonec Jan Moravský

Lány

Veliká úcta a láska k esnulému pre- zidentu Osloboditeli, Vašemu otci, T. G. M., nám přikazuje vyloviti Vám i celé vášné rodině hlubokou účast nad velikou strá- tou, spůsobenou celému národu úmrtím Vašeho otce.

Obecní zastupitelstvo
městyse Vranovic u Brna.

Starosta Štástný po scházení smuteční schůze, ustanovil obecního kronikáře Huberta Krozička zapisovatelem a mval ho, aby přečetl oba soustrastné telegramy.

Potom zapěl smuteční hymnu a přečetl smuteční píseň.

Na to recitoval eže IV. tř. měst. školy Josef Klíma básně Petra Bezruče: „Zidlochovický perK.“

Hned na to za krobouho ticha pronel starosta obce Frant. Štástný smuteční ruce, v níž ocenil život a dílo velikého esnulého. Po skončení zapěl státní hymna.

V hlubokém pohnutí se pak členové

abecniho zastupitelstva, zastupci všech míst-
ních úřadů, spolků, organizací a velmi
četní hosté tiše rozhláseli.

U ukusně dekorované a osvětlené
brasty presidenta Osvooboditele stála čet-
ná stráž: 2 legionáři, 2 sokoli, 2 hasiči,
2 Dobrovolci a 2 členi spolku „Svotopluk“.

Dne 18/9 1937 uspořádala Sokol-Vre-
novice smuteční schůzi pro své členstvo,
na které promluvil a veliké stráti, kterou
utrpěl národ i stát úmrtím T. g. M.
uobčaratel Art. Marcellů.

Dne 19/9 1937, v neděli v 15^h00' byla
uspořádána v sále u nádraží smuteční
tuzana za T. g. M.

Pa zapění smutečních sboru, říše-
ného H. Hrobinem a po smutečním po-
chodu L. w. Beethowena, promluvil za velmi
četným hostem a čivoti a díle, a o neu-
kazitelné stráti velikého syna našeho
národa, ale také jeho víry, který nás
všechny osvobodil - jednatel místní osvě-
tové komise Hubert Hrobin.

Dne 20/9 uspořádala městanská
škola pro všechny částě smuteční tuzanu
za zemlého presidenta Osvooboditele.

V 20^h v předvečer pohřbu T. g. M.,
uspořádala Místní sbor dobrovolných hasičů
na sportovním hřišti smuteční ratu.

Dne 21/9 1937 měl ezejši farár, P. Jan
Pěncík v 8^h smuteční kázání a slavnostní
requiem za T. g. M., za účasti všech abec-
niho zastupitelstva, zastupců všech míst-
ních úřadů, organizací, spolků a veli-
kého počtu občanů. Místní chudci byli
přepřeni.

Mnoho občanů z Vratisovic jelo se naposledy poklonit se dnech od 16. - 19. IX 37 tělesně schválně velikého soumraku do Prahy, kde až 8 hodin promalu postupovali, než prošli v hlubokém poknutí kolem rakve T. G. M.

Dne 21/9, v den pohřbu T. G. M. byly všechny obchody ve Vratisovicích zavazeny a občané poslouchali doma u svých přijímačů vysílání pohřbu, který vyšel z Hradu přes Staroměstské náměstí a přes Václavské náměstí k Wilsonovu nádraží.

Před zahájením pohřbuho průvodu promluvil na pražském hradě k velké četným smutečním hostům a k diplomatickým zástupcům všech států, jediný řečník - prezident ČSR, Dr. Edvard Beneš, který zakončil svoji smuteční řeč: "odkazu Vašemu věrni křto neme!"

Po smutečním pochodu pražské porodky kol rakve T. G. M., které byla uložena na dělové ložiti, byly tělesné pozůstatky ještě týž noc odvezeny do Lond, kde byl sesnulý T. G. M. pohřben do hrobky nebe + Charlotty Maryskové.

Dne 30/10 1937 došlo abecinnu úřadu poděkování Maryskovy rodiny za projevenou soustrast.

Podpisy:

Alice Marysková,
Olga Revilliod-Marysková,
Jan Marysk

Londy, 22. září 1937.

Sbor dobrovolných hasičů.

Sbor dobrovolných hasičů ve Franovicích měl v roce 1937 41 činných členů a 175 členů přispívajících.

Funkcionáři sboru kustovali stejně, jako v roce 1936.

Dne 2/1 1937 rozhodl výbor ve své schůzi, aby se ples hasičský, určený na 23/1 37 u Wenichů nekonal, protože týž den pořádá pouzdřanské město svůj ples u Fialů u nádraží, a to pod patronátem svazu rotmistrů v Brně, přičemž bude hrát vojenská hudba.

Je výborové schůzi ale konané dne 7/1 1937 se rozhodl výbor ples pořádat a objednal si hudbu Koučelovu z Franovic, 9 mužů bez zaplacení za 420 Kč.

Požár.

Dne 6/1 1937 vypukl ve stodole Václava Pešíny, rolníka č. 116 požár, který záhy nabyl takových rozměrů, že stodola, plus stěna a slomy padla za obět plamenům. Od ní pak chytila sousední stodola Jos. Louhara, rolníka, č. 27, která také úplně shořela. Požár pozoroval promí v 1 hodinu krejčí Jan Měchol, který bylil na proti stodol a který způsobil hned poplach, takže hasiči / skladisté měli asi 100 m od požářiště / byli hned na místě. Pro nedostatek vody ale mohli hájit jenom domek Jana Baumgartnera, který sousedil se Louharovou stodolou a začínal již hořet. Byla tehdy velmi aprávně domněnka, že požár ve Franovicích vzniká zločinná muka, protože tutěž noc 6/1 37 částečně shořela vrata stodoly Josefa Kerpického, č. 174. Bylo co děkovat jen veličnému děti, který tu noc do půlnoci byl a tento ohně uhasil. Sk ohni se dostavilo s náčelníkem 27 mužů z přispodních sborů přijeli: český hasičský

sbor z Pohorelic s motorovou stříkačkou, dále sbor z Hrušovan také s motorovou stříkačkou a konečně i německí hasiči z Pausovian se 4 kolovou ruční stříkačkou. Při požáru bylo úplně vyčerpáno 5 studní a 6 domovních lejtů s vodou. Katastr byl 230m kvadr. s území záložnímu neobtěž, kromě propálení oástrva a obrvi. Hasiči vstali na požářišti až do úplného zajištění ve 12 hodin. Dále vstala jen klovra 2 mužů k osvětlivě ohrožený trávní a doutrajících zbytků.

Hasičský ples se konal dne 23/11 1937 v hostinci u Wenischů za slušné účasti. Hrubý příjem byl 1070 Kč, výdání 760 Kč, zbytek 310 Kč, součástí byli všichni členové ústrojí. Také ráva byla na ples velmi vředejší

Požár.

Když tu ale krátce po 1. hodině se ovaly na dvoře Wenischovo hostince vředejší vyškřelky „Horčí“ a hořela plný plamenem stáda hostinského Richarda Wenische jaká to ironie, hostinský Wenisch byl hasičem a právě se v jeho hostinci pořádal ples hasičů. Bylo samozřejmé, že také tento pořád byl zalován. Plesající hasiči se zásmělivě nepřevlékli, ale ve slavnostních uniformách se dali do boje s plameny. Hořící stáda se již nedala ochránit. Hořela celá a v ní voz, různé nářadí, stoly, číste - vše padlo za obětí plamenům. Hasiči hájili jen sousední domky, které stojí v těsné blízkosti, což se jim též podařilo. Hasičský ples byl násilně přerušen a hasiči vstali u ohně až do rána a s nimi i řada občanů, kteří byli také na plet. Stříkačka obrve fungovala, vody byl dostatek

a tak požár nerozšířil, na plesu byl přítomen také starosta obce Frant. Křístný, č. 363, který upozornil, že je to již 3. požár n. r. 1937, který vznikl včera za tak podobných okolností. K úsaku zádrnému nerozšířil, jen Frant. Křístný, č. 31 utrpěl popáleniny na ruce u několika členů mělo prospálenou obuv. Přespolní kasiči k požáru zádrnu nedojeli.

Po požáru se domluvil starosta obce s náčelníkem kasičů, že se při každé přítomnosti taneční zábavě vyjde do obce kasičské kladka a 2 mušičk. Kromě toho vyjde abecni rada 1 tajnou kladku, aby byl konečně sločinný pocházel dopraven.

Dne 21. února 1937 byla konána v 15^h30' výroční valná schůze

Zpráva pokladníka: Od obce dostal sbor na své potřeby 1.500- Kč, od pojistovny, Mol-
 devic 200- Kč, od Rolnické záložny v Židlochov-
 cích 100- Kč, od Kasičské výjimečné pojistovny v Brně
 260- Kč, od Zemského úřadu /hospodářský fond/ 160- Kč, od
 Vědjemné poj. banky Slavic 200- Kč a j. celkem
 přijat 4.354.20 Kč
 vydáno 3.206.55 Kč
 Zůstatek 1.147.65 Kč.

Starosta obce sdělil, že se obec je ochotna poskytnout kas. sboru každou možnou podporu, bude-li jen sbor plnit jako ai dříve plnil, své povinnosti.

Zástupci sboru poukázali starostu na trvalý nedostatek vody k házení, na nutnost vstoupit vodní nádrže v obci, ale hlavně spatřit sboru co nejvíce motorovou stříkačku.

Ve dnech 2. a 3. března 1937 zúčastnil se sbor pohotovostních a záchranných prací při velice provedení, které nastala náhlým

támu sněhu v horách. Obě řeky, Surotka i Růčka se roztily do té míry, že louky byly pod vodou, silnice do Pausovian a do Uherovic nebyly sjízdné, ale všech nových domů asi čís. 53-57 (odědvořa až po Saxlovu) měly vodu nejen v zahrádkách, ale i ve stároládě a na dvorech. Domek aut. Tamánka, č. 454 byl velice ohrožen, že jeho obyvatelé museli být vynešeni hasiči na člunu. Hasiči jezdili na velkém člunu až do Pichovy hájenky na „chejďe“, aby tam zachránili, co se dalo. Čestou sbírali vodu ohroženou zvíř, nejvíce ba dokonce i ovce přenesli do polí mimo vodu. Je vějné, že pro této velice porodu mnoho zvíř zahynulo.

Dne 3/3 uspořádal sbor na oslavu 87. narozenin presidenta Osloboditele „Kapolení Moravsky vstny“. Proslav měl hist. no. Frk. Zimolke. Projev z hasičského ústředí přečetl Cyril Parlé. Velkého lampionového přivodou se účastnily také škola a mnoho občanů /na 900/

Pod heslem „V míru bádělost“ se účastnili hasiči i obryského prohlášení míru čes. červeného krize na Bílou sobotu, dne 27/3 37 u pomníku paolijeb.

Po celý květen, každou neděli konalo visly 15-20 členů povinný výjevy se střelbou a pod.

Ve číně nyzšel sbor od 15. července až do 15. srpna žižoné klisovy /2 muž + 1 velitel/

V číně 1937 se účastnil sbor všech smutečních oslav, pořádaných na paměť zesnulého T. g. M. a v převlečení pohřbu, dne 20/9 37 zapřálil na sport. hřišti smuteční vatan.

Představení obecní.

- Volba r. 1870 Václav Procháška
 -" -" -1873 Ondřej Lounek
 -" -" -1876 Ondřej Lounek
 -" -" -1879 Teodor Dvořáček
 -" -" -1883 Václav Procháška
 -" -" -1886 Václav Procháška
 -" -" -1889 Josef Svoboda
 -" -" -1892 Josef Svoboda
 -" -" -1895 Jan Vitásek
 Volba r. 1898. Josef Štíelský, radní Ant. Václavík, Josef Procháška, Fr. Pláteník
 -" -" -1901^(13/11) Josef Štíelský; radní Ant. Václavík, Josef Procháška, Jos. Kelbl.
 -" -" -1904-1907 Josef Štíelský, " " " " " " Fr. Lebnar
 -" -" -1907 Lounek Josef, " fr. Dofek, Jan Kolářek, Ferd. Hronický?
 -" -" -1910^{13/11} Lounek František, radní fr. Dofek, Jan Kolářek, Jos. Vitásek.
 -" -" -1914 Lounek František, " " " " " " Vác. Pláteník
 -" -" -1915 Lounek Josef 675.
 -" -" -1919 Lebnar Fr. i 13. Inaměstek Dofek František II nám.
 Růčka František, radní: Karpíšek Josef, Vitásek Vilim, Lazar Josef,
 Pavlu Cyrill, Brammgartner Jan.
 1923 Růčka František, starosta, Inaměstek Vitásek Vilim
 II náměstek Ustohal Leopold, Tománek František,
 Valásek Karel, Karpíšek Dominik, Lazar Teodor,
 Pešlar František,

Kulturní podniky místní osvět. komise MOK.

Dne 6/3 uspořádala MOK oslavu 87. narozenin prezidenta Osloboditele T. G. M. v 19^h byl smaz obec. zastupitelstva, škol a spolků před školou, sokolů u šel lampionový průvod přes celou obec na přímotičskou silnici, kde byla na poli zapálena hranice dříví. OT. G. M. promluvil přednáška MOK Fr. Zimolka. Po jeho řeči byl přečten „Hasičský manifest“

Dne 9/5 uspořádaly obě školy „Den matek“ velký průvod škol. dětí u šel se sokolského křesťáka v 15^h po rai a před kostelem byl proveden rozsáhlý program rozmanitých písní, přednesů a tanců.

Dne 27/5 uspořádala MOK oslavu 53. narozenin prezidenta ČRA Dr. Edvarda Beneše. V 20^h vyšel velký lampionový průvod škol, obec. zastupitelstva, učitelů a spolků s klobouky po ulici a na návsi před kostelem asi k 700 účastníkům promluvil a život a díle prez. Dr. E. Beneše jednatel MOK H. Brožínek.

Dne 27/6 v neděli uspořádal Sokol veřejné cvičení, před jeho zahájením promluvil asi k 600 účastníkům jednatel MOK H. Brožínek a výpravu Zborova pro naše osvobození a a dříve v zahraničí výhoně.

Dne 28/10 uspořádal Sokol ve 20^h velkou soařilou a bojně navštívěnou tělocvičnou akademii.

OVýpravou 28. října pro náš národ promluvil vedělavatel Sokola Ant. Marcelli.

Již od 27/10 v 10^h až do 29/10 do 9^h byly vyvěšeny vlajky a prapory nejen na veřejných, nýbrž i na velké většině soukromých budov. V tento den státních svátků byl jako obvykle pracovní klid a všechny akce byly zavěšeny.

Samozřejmě bratři Dobrovolci z let 1918-1919 v počtu 20, vedeno svým býv. velitelem IV. vran. vické rotě praporem ztracen zidlochovického, kapitanem v záloze H. Brožíkem, se doprovodem

téhož dne na slavnostní valnou hromadu, která byla konána v Nar. domě v Židlochovicích. Tam byla na náměstí před státní vlajkou abronována přísaha celého židlochovického prapore Dobrovolců. V průvodu městem byl nesen původní sokolský prapore, na který 6. listopadem 1918 bratři Dobrovolci v. vránovické roty sbládali přísahu věrnosti čes. republice. Slavnost byla konána pod protilet. nátlakem okresního hejtmana z Hustopečí, Dr. Josefa Oráčka a městské rady židlochovické, za veliké účasti lidí ze Židlochovic a širokého okolí.

Ochotnické divadlo a sokolské kino.

Dne 7/3 sehráli ochotníci Tetoevičův jomoty Sokola od Wernera: „Lidé na kré? Wacvičův i provedení byly dobré. Wacvičova - vyprodáno, diváci velmi spokojeni.

Dne 13/8 sehráli zase ochotníci Sokola od Aloise Jiráčka km: „Vojnarka“. Představitelka titulní role, Betina Šalová zahrála svoji úlohu, jako obrykle v klubokujin prostředí. Ostatní hereci závodili ve svých rolích s hlavní představitelkou. Wacvičova - plný sál admirovala herectvím potřebem.

Dne 28/10 sehráli opět ochotníci Sokola km J. Hory: „Moje barva červená a bílá?“, celá hra vyetihle náladou současně doby a byla přijata od četného publika s velkým porozuměním.

V sokolském kinu, Světocor' byl v roce 1937 sehrán 41 filmů a 68 představení, z toho bylo 15 filmů české produkce. Kulturní filmy: 12/4 Janovik, 19/3 film zeměpisný a dějepisný, 6/5 a přírodopis a fyziky.

Náboženský život obce.

V roce 1937 byl ve Vranovicích farděrem P. Jan Pěničik.

Kostelními hospodáři byli:

Josef Svoboda, rolník, č. 96,

František Karpíšek, č. 138.

Kostelníkem byl Dominik Klimeš st., č. 120,

varhaníkem obecní tajemník - Jan Mojžíšek, č. 323.

Kostelní hodiny, koupené od fy. Moravus v Brně v roce 1929 za 10.000- Kč, stále nevyhovovaly. Proto řečník fa. dodala v roce 1937 na věž již třetí stroj, který byl sice starší, ale správně šel. Zároveň byly na věž pořízeny 2 cymbály, protože předtím nebyly na avony pro nedostatek místa uchovávaly. Doplatilo činilo 850- Kč.

V roce 1938 měla být generální visitace a zároveň křmiování. Kostel nebyl opraven od roku 1925. Byl již takéavení velmi sešlý, a to, jak stěny, tak i střeše. Proto bylo nutné opravit celý kostel. Všechno i malá věž potřebovaly novou plechovou kryptinu. Také okapové roury musely být nové. Na místě starých, sešlých dřevěných oken, byla pořízena nová - železná. Všechny dveře a lavice byly znovu natřeny, stejně jako iferníky kování a kříže na věžích.

Následně všechny opravy, které provedl farní úřad:

Stavitel Cebrar z Dol. Dunašovic:

Lícení kotelu, věže, zatečení na věž a kotel	7.119- Kč
Práce klempířské	705.80 Kč
Práce xadmečnické a stolařské	990.- Kč
Práce pokrývačské	1.000.- Kč
Práce natěračské	1.377.20 Kč
Železná okna	3.708.- Kč
Zaklení těchto oken	1.990.10 Kč
Natření oken a dveří	2.336.60 Kč

291. . . .

Zlacení, čištění, mramorování hlavního oltáře,
2 pobočných oltářů, kazatelny a sochy sv. Josefa 5.025- Kč
celková oprava 26.538- Kč.

Pohyb obyvatelstva.

8 prosince 1937 se narodilo:

16 chlapců,
18 dívek.

Zemřelo:

4 muži,
13 žen.

Průteků bylo uzavřeno:

15

Dítek školou povinných bylo

110 chlapců,
100 dívek.

Předsedové místní školní rady.

1874-77. P. Leopold Pátek.

1877-80. " " "

1880-83. Teodor Dvořáček.

1883-86. P. Leopold Pátek.

1886-89. Josef Svoboda

1889-92. " "

1892-95. Josef Strělský

1895-98. " "

1898-1901. - Zateř Jan

1901-1908 - Kůbl Josef

1908-1912 - Minářík František

1912-1920 - Uelmar František

1921-1927. Pláteník Václav 24

Finanču komise: rd n. 1919

1. Priedseda: Stielsky' Josef, agrāms
 1. mistopriedseda: Kolišeks Jan, lidoniec
 ģēlone: Finkan Antonīns, Svoboda Josef,
 Rujzl Jan, Pilsā Rudolf, Zebiš Jaronis, Labal
 Štanislas, Sodomka Jan, Karpisēks Dominiks,
 Branngartner Josef, Rohlik Alois.

2. Priedseda:

2. mistopriedseda:
 ģēlone

Výroční přehy:

Od roku 1880 konají se tu 4 výroční přehy
a to: 1. pondělí po Trěstování P. Marie, 25 března.
2. pondělí po sv. Anně, 26 července.
3. pondělí po sv. Václavu, 28 září.
4. pondělí po Počti P. Marie, 8 prosince.

První přeh konán p. 13 září r. 1880.

Válečná tažení.

R. 1805. a 1809.

R. 1805. svedli Rakušané, Prusové a Němci boj s Napoleonem, císařem francouzským, ^{lehký boj u Lipska} v němž mnoho zdejších vojinů zahynulo. Jistý Bartoloměj Hochman ztratil v boji svou pravou ruku, žil pak ještě mnoho let s přátelskou podporou a zemřel

R. 1809. Trautsony vojskem francouzským mnoho trpěly; obyvatelé ukřivovali se před ním v lesích; dobytek všecken byl rekvirován.

Jeden zdejší rolník, jménem Filip Černý, jistému u něho ubytovanému Francouzovi, jenž ho velice sužoval a trápil, vyhrožoval: „Počkej jenom, nebudeš mne dlouho trápit!“

Druhého dne z rána šel Černý do své stodoly pro slámu a viděl ke své hrůze vojína toho v krvi ležeti mrtvého. Uleknuv se, běžel na ulici, křičel, že mnoho lidí se sběhlo na voji, na se podívat.

Kde ubytovaný franc. general poručil Černého provazky spoutati a mezi dvěma koni vésti do Mikulova, kamž celé vojsko nepřátelské táhlo. Černého jako spoluhrajalý provázek nějaký Jakub Tománek. Uši ¼ hodiny před Travní obrátil se general k Trautsonům a káhal dělostřelcům na ně bombardovati. Tu přináší nějaký rolník z Trautsonů malou zavřenou skříňku připomínaje, že ji ve Trautsoních zapomněl. General pravil: „Doručitel mých pokladů (zlata) dokazuje, že obyvatelé osady té nejsou všickni plomyslivi, pročť nemají býti bombardováni. Zločinec a starosta budou však k soudu polnání.“

J. byli do Mikulova a odtud do Pohorelic vedeni, kdež byl starosta na svobodu puštěn, Černý pak na Spilberku k smrti odsouzen.

Válka rakousko-pruská a její následky.

Rakousko náleželo dříve ke spolku německých zemí, jehož předsedou byl panovník rakouský.

Dne 15. listopadu 1863 nastoupil Kristian 9. vládu nad celým státem dánským. Nový král k náležitosti „eiderdánské“ strany v Kodani prohlásil ústavu pro Dánsko a Šlesvik společně platnou. Tu německé vojsko spolkové vtrhlo do Holštýjna, příslušného ke spolku německému, a když král dánský odepřel zrušení nové ústavy, Rakousko a Prusko, nechťce dopustiti připojení Šlesvika k Dánsku, vyhlásili Kristianovi válku. Rakouské vojsko, vedené generálem Gablonzem, zvítězilo u Oversee a Veile, Prusové pak dobyli hradeb Düppelských. V této válce i loďstvo rakouské proniklo skutky výjimi dobylo sobě obdivu povšechného. Podadmirál Tegetthof směle postavil se nedaleko Helgolandu proti loďstvu dánskému, i ačkoli Dánové byli silnější, nicméně utrpěli v bitvě škody neménší, nežli mladé loďstvo rakouské. Dánsko v míru Vídeňském (r. 1864) se musilo vzdáti Šlesviku, Holštýjna a Lauenburska.

Rakousko přálo vévodovi Fridrichovi z Augustenburku, aby vešel v držení dobytých vévodství, ale Prusko nechťelo vydati dobytých zemí bez vlastního užitku. Konečně se Rakousko a Prusko v tak zvané konvenci Gasteinské (14. srpna 1865) sjednotilo tím způsobem, aby Rakousko vedlo prozatímní správu v Holštýně, Prusko pak ve

Glesviku; prodil svůj v Lauenburku Rakousko postoupilo Prusko za 2 1/2 mill. tolarův.

Ale konvence Gasteinská neodstranila rozepři, která mezi oběma velmocmi vypuknouti hrozila, poněvadž Prusko rozřešiti chtělo i otázku v předsednictví v Německu. Král Vilém, vykonav reorganizaci vojska svého, nechtěl se války s Rakouskem, neboť mohl bezpečně spoléhati na alianci s Itálií. Předseda pruského ministerstva hrabě Bismarck vytasil se v dubnu r. 1866 s návrhem k reformě německého spolku v ten rozum, aby svolán byl říšský parlament, který by se radil o této reformě. Návrh ten obrácen byl proti Rakousku, které v zemích svých, k německému spolku náležících, přímé volby do takového parlamentu dopustiti nechťelo. Lze ona roztržka nastala pak tím, že rakouský nistodržící generál Gablene svolal holštýnské stavy, aby se sami rozhodli o způsobu budoucí vlády zemské. Prusko krok tento prohlásilo za porušení konvence Gasteinské a vojska svá vypravilo do Holštýna, čímž Rakoušané přinuceni jsou k odchodu z této země. Naproti tomu Rakousko, považujíc jednání Pruska za porušení smlouvy, na sněmě spolkovém navrhlo mobilisování vojsk spolkových mimo jediné Prusko, a návrh ten i provedlo. Prusko prohlásilo pak spolek německý za rozpuštěný a předložilo nový plán k opravě spolku s vyloučením Rakouska.

Brzo nastala válka. Na jedné straně stálo Prusko s některými menšími státy německými a s Itálií, na druhé straně Rakousko s většinou států německých, mezi nimiž bylo čtvero království. Na jihu se Rakousku válka šťastně dařila. arcikníže Albrecht, který vynikal znamenitým nadáním válečným, krátce italského porazil u Custozy (24. června r. 1866), ač tento měl vojsko četnější a několik neděl potom protiadmirál Tegetthof italské loďstvo, rovněž silnější, přemohl u dalmatského

ostrova Visn (20. července). Na severním bojišti
 zvítězilo rakouské vojsko nad Prusy u Trutnova,
 ale za nedlouho Rakusane pod Benedekem
 ve spolku se Sasy (vesměš asi 270.000 mužův)
 poraženi jsou v rozhodné bitvě u Sladce
 Králové (3. července r. 1866) od Prusův (skoro 230.000 m.),
 v jejichž čele byli princ Fridrich Karel a korunní
 princ Fridrich Vilém. Prusové dobyli vítězství
 nikoli větší statečností, nýbrž svými radovkami,
 jejichž posuda v žádné armádě užíváno nebylo. Tu
 císař frankšech Josef jal se vyhledávati prostřednic-
 tví císaře francouzského, ten však přikvapen ja
 rychlými pokroky zbraní pruských, mohl raditi jen
 k uzavření příměří, které mezi Rakouskem a Pruskem
 skutečně zjednáno v Mikulově (22. července).

Rakousko zavázalo se příměří Mikulovským k tomu,
 že vystoupí ze spolku německého a zaplatí válečnou
 náhradu 20 mill. tolarův. Tyto výminky stvorenny jsou
 v potomním míru Pražském. S Itálií Rakousko zjedno-
 lo mír Vídeňský (3. října) ve kterém Benátsko zůsta-
 lo králi Viktoru Emanuelovi, jemuž od Napoleona
 ratím již bylo přenecháno. Německé státy, které se byly
 spojily s Rakouskem, k jednutí v Mikulově a v Traze
 nebyly připuštěny, poněvadž Prusko se s nimi vyroo-
 nati chtělo bez cizího prostřednictví, vedle prospěchu
 svého. Prospech ten zabezpečilo si přivlečením Hamno-
 veru, Nassavska, Hessen-Kasselu, Hessen-Homburska,
 Slesviku, Holštýna a svob. města Frankfurtu. Ba-
 vorsko, Hessen-Darmstadt a jiné menší státy
 zůstaly jen nepatrné krajiny, za to však mír
 sobě vykonpiti musily velikými kontribucemi
 válečnými. Současně státy jihoněmecké s Prus-
 kem odstoupily od tajný spolek na obranu i výboj,
 kdežto státy severoněmecké s Pruskem zjeoně spojily
 se v nový spolek severoněmecký. Vnitřní záležitosti spolku
 toho měly býti vyřizovány na sněmč říšském, diplomatické
 a vojenské řízení vyhrazeno jest králi Vilémovi a jeho nástupcím.

Pruské vojsko překročilo Hrkonoše 20. června 1866 bez všeho odporu. U Trutnova vojsko naše zvítězilo. Hlavní bitva svedena u Hradce Králové, kde štěstí našemu vojsku nepřálo; byloť poraženo. Zanechalo tam 40.000 mrtvých, raněných a utopených. Celkem jsme ve válce s Pruskem porýžili nad 70.000 vojinů, Sasové nám pomáhající 4000 udatných mužů. Po bitvě u Hradce Králové couvalo vojsko naše na Moravu, do Uher a do Rakous, pronásledováno jsouc vojskem pruským. U Plumbova a Přespurka přišlo k malým srážkám.

Do Tranovic přitáhli Prusové dne 15. července počtem 1300 mužů pěších 3. magdeburského pluku č. 66. pak 60 husarů 3. magd. pluku a 90 koní, zůstali zde 1/2 dne a celou noc a odstáhli 16. t. m. v 5 hodinách ráno přes Hlustopec do Brčclavi. Byliť většinou lidé vzdělení 6. a 9. příkazání Boží přísně zachovávací, při tom však velmi nemírní v prožívání pokrmů a nápojů. Snědli, kdo jim co dal, a kde co sebrali: sladké a kyselé mléko, pivo, slaninu, máslo, sádlo, schlebem, vejce, víno, kořalku, pečeni brambory, kávu sladkou i hořkou, kuřata, husy, knedlíky, na to zase mléko, rýži, chléb, kroupy a jiné. Zkráska, jak se říká, pomíchali vše dohromady. Nebylo tedy divu, že mezi nimi vypukla kolera, která v celé jejich armádě velice zuřila, ano i mezi náš lid byla rozlečena. V Brně umíralo denně 130-200 Prusáků.

Na xpřáteční cestě odpočívalo ve Tranovicích 2. a 3. srpna t. r. 700 vojinů 8. pomoránského pluku, 130 ulánů, 148 koní a táhli pak přes Frančice do vlnosti své. Tito byli mírní; mimo masa, zeleniny oosa a sena nepřáli si ničeho. Dne 4. a 5. srpna t. r. zůstavilo se zde 800 vojinů 3. turynského pluku a 36 koní. Kromě toho táhlo tudy ještě několik set mužů, zůstali zde den nebo noc, nečiníce požadavků přemrštěných. — Celá škoda, kterou Tranovice vojskem nepřátelským utrpěla, odhadnuta na 5590 zl 27 kr vjímajíc v číslo to i výlohy za příprave.

Světová válka a její následky.

Ke 1. srpna roku 1914 vyhlášena všeobecná mobilisace rakouského vojska, poněvadž rakousko vyprovodilo válku Srbstvem. Na to hned Rusko vyprovodilo válku Rakouskem. Německo šlo se spojit s Rakouskem. Francie a Anglie vyprovodili válku Rakouskem a Německem. Naším spojencem stalo se Turecko a Bulharstvo. Ve vyprovodění války stálo se proti Rakousku, Německu, Turecku a Bulharstvu se pokračuje, tak že vkrátké době stojí proti nám celý svět.

Rakousko, Německo, Turecko a Bulharstvo nazýváme nepřátelskými státy; Francie, Anglie, Rusko, Rumunsko, Itálie, Portugalsko a Amerika stálo se s námi. Válka trvala se střídalo, až v roce 1918 začaly vojska Rakouska, Německa, Turecka a Bulharska ustupovati.

Bulharstvo uzavřelo s námi mír, potom následovalo Turecko a potom Rakousko a na konec Německo. Bulharský král musel odstoupiti a následníkem stál se princ Boris kterýž musel se k nám poděkovati že byl rodem Němec. Rakousko následkem nádobití německé a maďarské rozpadlo se vplně a císař Karel vzdal se trůnu.

Rakouska staly se samé republiky. Tak utvořena Československá republika, Lechy, Morava, Slovensko a Slovensko a Alžírůch, Sibiřskoslovenský stát, Maďarská republika a Německo-Rakouská republika. Německo více rozpadla se vplně a zřizováno více republik. Císař Vilém musel se vzdati trůnu a utékl do Holandska. Že naše vlast do mohla se samostatnosti máme děkovati našim Československým legiím, které bojovaly na francouzském, italském a ruském bojišti.

Legie by utvořeny z válečných zajatců československých, venských, francouzských Dr. Masaryka, který toho času meškál v cizině, v Londýně, Lutonu a Paříži. V světové válce válčili barbarickým způsobem, ohněm, plynem, děly neslýchaných kalibrů až 40cm. na voři pomorkami, ve vzduchu letadly rozličných druhů. Válka ta donesla po mnohých obětech jak lid, tak státní věci, našemu národu československému úplnou samostatnost roku 1918 dne 28 října.

Od toho dne máme naši republiku, československou kromě částí: Čechy, Morava, část Slezska, Slovensko, a Podkarpatská Rus. Naším prvním prezidentem zvolen T. G. Masaryk, profesor pražské university, politik, moravský z Hostovic.

Potom se těž nplatovali jednotlivé strany a která se do státa do vlády, nastal teror proti stranám slabším. Začal teror proti církvi katolické, poněvadž vláda byla bezvěrecká, zabíjány kostely katol., křesťanské posvátých věcí, kalichů, monstranci, rouch, atd. co mělo věštnou cenu. Sticení církevních památných věcí; svalení Mariánského sloupu v Praze roku 1918. a jeho úplné zničení, památný to sloup postaven na odvrácení mome který v Praze zřít před válkou Bělohorskou. Zničení sv. soch sv. Jana Nep. a jiných orabích, nic, ni křížů a sibi a cest, jich zničení. Tež v naší obci se stál župad zničení kříže postavený u cesty k Kostelci manž. Vítězkovými na čísle 20. na změně napsal jeden neznaboh inkonstornu tiskou v měsíci květnu r. 1921, tato roudava slova:

"Hlepi kto křivaji a neřivaji tento kříž, neboť jen to studený kámen jest". Tež v nás se vyvolal jeden předpokrokový státní jednotný ovec, kdy v nás taký se počnou křiviti a roklizet kříže v poli postavené. Kostel náš zůstal až do dnešních dnů většinou v celku, bez zlého, jenom spílání a nadávání našim zašlým kněžím, státnímu nřp. radou J. G. Kadlecovi

a odp. katechetovi a administrátorovi J. Penčíkovi.
 Z inenaristi ku katol. cirkvi a faráršim, sdebrana jim
 banka zvaná "Sichaj" kterou oni vizovali od nepaměti
 jakobskovými členy obec. výboru ve kterém zasedalo jen 8.
 kat. lidovců. Farní úrad nebyl s tím výnosem ob. výboru
 spokojen a předal vše omu finančnímu prokurátoru, která
 obec naši slavněta banku jim i z užitkem zavla 1921
 vrátiti v obnosu 3000 Kč.

Účitelstvo chodilo za války rekrutovat, jak stili
 tak dobytka. Měli zároveň dohled nad mláďeny v
 Němčicích a Uhřovicích, kde prováděti svoje rejdy.
 Kde jakou bábu s pár kbelogumama na rádech, ihned
 odnávaly kdekto ale byly neviděly. S nescitými se kým
 upisováním nálečnýmých půjček, které lidem přímo
 i s chroptem umucovaly, lid prováděti že jich odají
 tak že někteří si raději vypůjčili jen aby měli
 od nich pokoj. Okresním subkomisionářem byl
 ustanoven učitel Frutko ze Taběje, který byl
 právem metlan volnictva. Při rekvisicích ve
 Vranovicích dál přeházeť v domech kde co
 se počínal se hvě nej nějaký Němec.

Roku 1919 v prosinci byl pořídán první
 komunisty, vůdcem jejich byl jalysní švec Mrňa,
 jednalo se jim o skitní převrat, ale ostružitosti
 našeho vojska, sokolu a rlu bylo jim v tom
 zabráněna. Národ vydal provolání k všem
 bělovičným jednotám bez rozdílu pol. přesvědče,
 ni, by se jejich členové dostavili hájiti ohroženou
 vlast. Tak 5 členů se dostavili se též do
 Brna a to Lomek Josef a čís. 65, Procházka Josef
 a čís. 31 a Vitánek Vilém a čís. 267. poslední teprve
 15 roků starý byl pro mladý věk za 5 dní poslan
 domů, kdekto druzi dva posláni do Oslavan a tam
 zůstali až do konce. Za to naši sokoli, kteří mají
 jen na vlastenectví patent, šli až dnuhý den do lesa
 hlídat žel. most, aby jej před Mrňou neodnesl,

a ostatní kdyby měli namítovat ihned vysloužit

Zvláštní slavnosti.

1854.

Náš císař pan, František Josef I, jel se svou vznešenou chotí Eliškou dne 1. června 1854 po železnici do Brna. Za tou příčinou bylo zdejší nádraží skvěle vyzdobeno. K uvítání J. Vel. dostavili se na nádraží děkan ze Židlochovic Ludvík Tidl, s duchovenstvem svého děkanství, úřednictvo okr. soudů židlochovského a Klobouckého, úřednictvo velkostatků Mikulovského, Židlochovského a Koumického, četnická stráž z Pohorčic a Hluskopce, školní mládež z Krasovic, Příbic, Uherčic, Pohorčic, Hunkovic, Klobouk, množství svobodných junochů a dívek z okresu Klobouckého ve svém kroji, kteříž poslední na pokyn knížete Lichtenštejna „pořku“ zalautiti musili. Ty hudební kapely zahrály národní hymnu a přednášely i jiné pěkné hudební skladby, což ve 6 hmoždírů písní bylo střídáno. J. Velicénstvo svou vznešenou choti vyvedl z vozu, oba pak ukázali se lidu jsouce trojnásobným „vivat“ hloucně pozdraveni. Její Vel. ráčilo od obce Kloboucké přijmouti pěkný věnec z pivr. květů, od obce Kurdějovské list děků za povolenou ruznou opravu na lanním kostele. Zároveň pan děkan Tidl doručil J. V. hymnu, od p. děkana Weisera z Pohorčic sepsanou, která také blažoslavně byla přijata.

Dne 13. června o 3¹/₄ hod. odpoledne vraceli se J. V. do Vídně. Nádraží bylo zase vyzdobeno. Mládež školní z Krasovic a Příbic, pak lidé z obou těchto obcí v hojném počtu dostavil se opět na nádraží. Okr. hejtmán Jiří Špek uvítal J. V. a provázel je až do Brněclavy.

1853.

Dne 27. a 28. března 1853 dobrovolně ubytovala a stravovala zdejší obec batalion v. k. pěšího pluku Wocherova (380 mužů), kterýž pro dráze železné z Brna do Uher jel vlakem, pro velké závěje sněhové však zde zastavit se musil.

Za toto vlastenecké jednání dostalo se obci naší, zemím císaře pána Františka Josefa 1. dekretem ministerstva vnitra ze dne 14. dubna 1853 č. 2261, pak dekretem mor. místodržitele hraběte Leopolda La, žanského ze dne 20. dubna 1853 č. 3631 pochovalné, ho listu, jež dne 27. dubna t. r. okr. hejtmán Tří Špek u přítomnosti zdejšího obecního zastupitelstva, pak ob. zast. z Příbic a Ivanč v obecní kanceláři předčítal, načež J. V. císaři pánu „Sláva“ provolána byla. Ze slavnost tato neodbyla se bez skvělé hostiny, hudby a střelby hmořdiřů, rozumí se samo sebou.

1888

- 3) Dne 3. prosince 1888 oslavilo se jubileum 40letého panování J. V. císaře Františka Josefa 1. spůsobem důstojným. Při slavných službách Božích pomodlil se lid za blaho panovníkovo, chudí obce podělování penězi a pokrmů.

1888.

- 1) Dne 2. června 1888 odešlo v obci naší vše hřívem slavnostním, neboť se s námi loučil důst. p. farář Pátek Leo, polá, první duchovní správce obce zdejší, jenž po 18 let sdílel s námi radosti a strasti života zdejšího. Dostal lepší faru v Hostimí u Tnojma.

Výbor obecní, spolky, učitelstvo s mládeží školní, úřednictvo cukrovaru a skoro veškeré obyvatelstvo místní dostavilo se po 1 hodině odpoledne k farě, by p. faráři poslední úcta vzdána a blahopřáno bylo. Cyrillská Jednota zapěla mu pěkný sbor „Károlovu, čenou“, a řádkyně Marie Váckova vzdala mu jménem mládeže školní díky za lásku a péči jí věnovanou. Po 2. hodině provázen velkým průvodem až k Božímuce na silnici k Přisvolicím, kde vše stálo. Pan farář děkoval vřelými slovy za lásku jemu od všeho obyvatelstva věnovanou, a odjel pak v kočáře k rychlovlaku do Hrušovan.

1888.

2) Druhý farář, díst. p. Ignác Kadlec, přišel k nám 1. listopadu 1888. K slavnému uvítání jeho dostavilo³ veskeré obyvatelstvo zdejší na nádraží. K uvítání dostavil se také p. farář Koudelka z Ivaně.

1887.

Dne 31. července 1887 slavily se prvotiny zdejšího rodáka, kněze P. Josefa Václavíka, jenž jest nyní (1890) administrátorem fary v Horních Kounicích u Mor. Krumlova.

1890.

Nejdůstojnější p. biskup Dr. František Bauer visitoval děkanství Židlochovské v měsíci červnu 1890. K nám zavítal 15. t. m., provázen kanovníkem Rausem, kanovníkem Fr. Beránkem, dekanem našim, Františkem Tesáříkem, dekanem Židlochovským, a svým sekre., tářem. Byla neděle, proto i z okolí množství lidu došlo se k uvítání vznešeného hosta. Kněží z okolí dostavilo se 12. S tímto šlo mu veskeré obyvatelstvo vstříc, ovz k Boží muce na silnici k Přisnošicím. Noclehoval totiž poslední ve Velkých Němčicích, a po nevdz stálými deštěmi Ivarcava se rozvodnila a celé okolí zaplavila, nebylo mu ke nejkratší cestou lesem k nám se dostat; i musel tedy voliti cestu přes Židlochovice. Asi o osmé hodině ránní byl již v našem středu, udělil nám sv. požehnaní. Sestoupil s průvodem svým skočárn, vše hnutí se k farě. Po krátkém odpočinku veden byl odtud do chrámu Páně chorálem „Ece sacerdos magn.“ Po krátkých ceremoniích vystoupil na kazatelnu a předčítal shromážděnému lidu ^{parohýnský list} svůj, jimž se věřím na zasloužení hšnešení biskupův rakouských t. r. ve Vídni shromážděných škola čistě konfesíonelní odporu, čovala. Tak celebrouval tichou mší sv., po níž udělil lidu sv. požehnaní a vykonány modlitby za mrtvé a prohlídka kostela.

Po ukončení služeb Božích odebral se p. biskup

do školy ke zkoušce z náboženství. Dětky byly shromážděny v 3. třídě, kdež jež řádky Růžena Gajdova uvítala. Po zkoušce projevil p. biskup největší spokojenost. V poledne uděloval 250 osobám sv. bířmování. Veškeré obřady církevní ukončiny teprve o 2 hodinách.

Jelikož nejd. p. biskup ve fari přenocovali minul, dostavily se k večeru k. dne všechny spolky místní s pochodem a lampiony k budově farní, i veškeré skoro obyvatelstvo, aby mu největší úctu vzdali. Cyrillská Jednota zapěla několik pěkných sborů, střídajíc se s několika hudebními přednáškami, jež provedla kapela vysloužilých vojinů.

P. biskup vybíraje přítomné ke svornosti křesťanské, udělil jim sv. požehnání.

Nutno podotknouti, že podobné slavnosti snad v obci ještě nebylo. Ve všech ulicích byly postaveny ozdobné brány, všechny domy ozdobeny květinami prapory a nápisy ku počtu vznešeného hosta.

Dne 16. června odjel do Pübic.

1894.

Dne 5. srpna 1894 slaveny prvotiny kněze a rodáka našeho P. Methoděje Tupého. Kázání měl P. Alois Slovák, katecheta vyšší reálné školy v Brně. Nyní (1899) jest P. Tupý provizurujícím kooperátorem ve Vrbovci u Kvožma.

1898

Konána v srpnu slavnost Palackého na Lásach, k níž se sešlo z okolí i z dále několik tisíc lidí. Slavnostní řeč měl P. kněz Anre kněz kláštera rajhradského. Slavnost trvala dlouho do večera a ukončena tancem před obecním hostincem. Byla to skutečně skvělá slavnost národní.

1892.

Jeho Veličenstvo, císař pán František Josef I., pozván bylo k zahájení 4. spolkové střelby rakouských střelců do Brna, jel tam dvorním vlakem dne 5. června 1892. Za svého pobytu v Brně (20. června) navštívil skoro všechny ústavy výchovné a mnoho velkých průmyslových závodů.

Na všech nádražích sev. dráhy byl císař Pán slavně vítán. I na stanici zdejší skvostně vyzdobené sešlo se skoro všechno obyvatelstvo zdejší obce, pak z Franě, Příbic, Bohořelíc a Mhercic dne 5. září v 9. hodině dopolední k vítání J. Veličenstva. Představenstva a duchovenstvo jmenovaných obcí, učitelstvo s mládeží školní, spolky vysloužilých vojáků s hudbou a spolky hasičské sestavily se v pěkném pořádku podél kolejí nádražních. Dvorní vlak vjížděl v 9 hodinách do nádraží. Jel tak pomalu, že J. V. každý mohl viděti. Stry lásky vyronily se mnohému s oka, když spatřil vřavou a dobrovolnou svár panovníkovou. Všude zaznívalo hluché „Sláva!“ a hudba provázela lid při zpěvu hymny rakouské.

Císař Pán dečkoval po vojensku (salutováním) Takou radost naplněno bylo srdce panovníkovo za pobytu jeho na Moravě, o tom svědčí vlastnoručně list jeho, místodržitelů rytířů z Loeblic poslaný, jenž zní:

Milý rytíři z Loeblic!

Zahájení 4. spolkové střelby rakouských střelců poskylo Mi vítané příležitosti, po delší době opět několik dní v mém milovaném markrabství Moravském prodlívati.

Mocný rozkvět hlavního města země, usměšený rozvoj veškerých zářivení a ústavů, které ono uvedlo v život, naplňuje Mne ne méně velkým uspokojením, jak čilá a úspěšná, vlasti k hrdosti sloužící činnost ve všech oborech jeho obchodu, průmyslu a pile živnostenské.

S takou vděčností provázené slavnostní vítání, které Mi obyvatelstvo země a zástupcové její

připravili, všestranné projevy nejvěrnější oddanosti ke Mně a k domu mému, jichž má přítomnost byla příčinou, Mne v pravdě potěšily a oblažily.

za všechny tyto důkazy věrnosti a lásky vyslovuji Mě nejvěrnější díky spolu s přáním, aby svorné spolupůsobení, pilnost a práce poctivá i na dále byly na prospěch blahu země a jejího hlavního města.

Narážuji Vám, abyste toto v obecnou známost uvedl

V Brně dne 30. června 1892.

František Josef v. r.

R. 1904 rozloučil se s námi p. Dominik Reindl, dlouholetý ředitel zdejšího cukrovaru a čestný občan zdejší, odchází na odpočinek do Prahy. Byla to duše šlechťaná. († v pros. 1909 v Praze)

V září r. 1906 navštívil p. biskup Hlavin zdejší obec, posvětil místní kostel a uděloval sv. biřmování.

V dubnu 1907 přišel týž biskup opět kn. kroužce náboženské a uděloval sv. biřmování

Nástupcem p. Dom. Reindla ve správě cukrovaru stal se p. Richard Navrátil, jenž r. 1908 dostal místo ředitelské v Bystřici nad Hostýnem. Po něm byl správcem cukrovaru Josef Kačka až do dubna 1910. Tento zemřel, jsa několik měsíců ředitelem, v Tisnově v září 1910 obravou krve. Nyní se ujal správy cukrovaru p. Fívek. *Věnech*

Dne 3. listopadu 1910 zemřela far. hospodyně sl. Františka Kaillecová, která za živobytí svého dala postavit u kostela pěkný mramorový kříž a k ^{umístění} ořdově kostelní mnoho věnovala peněz.

Proce 1913 odstěhoval se p. Gyjda Jan, nadmůstř. v. r. do Brna. Byl náiklem velmi záslužným a horlivým. Za své zásluby o obec byl jmenován čestným členem.

Dne 17 června 1913. zemřel v Boně P. Tomáš Ed. Slinger, kněz řádu sv. Augustina, konsist. rada, zem. a ústřední poslanec, šéfredaktor „Hlasu“.

Byl zemským a ústředním poslancem za náš okres Hlavopecský. Za své zásluhy které si za naší obec získal byl jmenován čestným členem.

Obec naše vyřadila mu jej krásným abacijním diplomem, který mu byl členy výboru volordán. Na jeho pohřeb vyšla obec 4 člennou deputací do Brna.

Dne 1 listopadu 1913. slavil, vdp. rada Jg. Hadlec své 25 leté svátní ve Tranovicích.

Byla to slavnost světlá, kterou lid náš svému zastoupenímu knězi vykonal.

Večer v týž den schromáždila se celá obec u pany. Zastoupení byly všechny spolky s lampiony a schůdkou kapelníka V. Němce. Zastupitelstvo obecní přálo jubilantovi ještě dlouhá léta pobytu mezi námi, přání ta promesli též všichni náčelníci všech spolků.

Dne 1 března 1914 konala se sv. misie.

Lid věřící mital se všemi spolky vdp. misionářů superior Václavík a členy ze sv. Hostýna.

Do celý týden pracovaly horlivě na vinici Páně Lás 3000 sv. hosti ze sv. přijímání bylo věřícím podáno.

Kázali s křesť. denně uchvatně, což dokazoval chům Páně, každý den přepř. němý.

Na týden v neděli světil se kříž misionářský a zavěšen pod křížem. Nepř. hledný průvod se ubíral přes celou ves.

Mláďenci nesli kříž, celý ověnčen a roamari, nem skvášen. Pěch následovaly všechny spolky schůdkou a množství lidu doma, ceho a s okolí.

Večer následovalo roslonění vdp. pp. misionářů. Byly to první misie v naší obci, díky za to Ep. páně Jg. Hadlecovi.

V prosinci r. 1916 abdikoval jeho Velicenstvo císař a král Frant. Josef I. Nástupcem jeho jest císař Karel I. a císařovna Zita. (26-let) Následníkem trůnu jest 5^{ti}letý korunní princ Otto.

Rokem 1920 v červenci bylo v naší obci sv. břízno, máni, které uděloval nejv. p. biskup Karb. Jan Klein z Bana. Uvítání jeho bylo všichni vel. srdečně.

Rokem 1923 slavil odp. vacha Joz. Hasllec své padesáté jubileum kněžské ve vsi sicehosti. Obecní představenstvo jenm sami do jeho vzácnému jubileu nepřela. Děkují jenm mnohým srdečným přání od odp. kněží a spolčen. Přejeme mu ještě mnohá léta ve zdraví a štěstí.

Rokem 1924 prodalo několik pochybných proků lidu ke společnosti na kronikari Vít. Zlátska, který od roku 1916 až do r. 1924 (tedy 12. roků) uplně zdražma a z dobré vůle pamětní knihu vedl, záložku, která byla smodena v červnu zrušena. Za lování byl pro 4 články a sice: str 389 odot 2.160
 za 1 jednovoký svec — " 390 " 21³/_n
 " Učitelstvo provádělo rejdy atd.
 " Kohooby hozyby měli namakvat, vystoupili — " 490 " 4 "
 " Uvážkou p. učitelů - přispěvky a jiné ho nic — " 492 " 4 "
 " & eichoví cestovně vč. křt.
 To mu bylo odměnou za dvanáctiletou práci pro obec z lásky kovanou.

Rada radučitelů.

1. Jan Janer, narozen ve Krasaticích dne 19. srpna 1774, působil zde od r. 1801 do 15. června 1843, kdež zemřel.
2. Janer Dominik, narozen dne 22. června 1821 ve Krasaticích, působil zde od 15. června 1843 do 15. července 1882. Byl dán na trvalý odpočinek, zemřel v Brně dne
3. Jan Gajda, narozen v Podivíně dne 6. prosince 1846, působil zde od 1. listopadu 1882 — $\frac{30}{8}$ 1905
Od $\frac{1}{9}$ 1905 byl proz. správcem školy Václav Trojan až do konce února 1906
4. Čeněk Soudek,
od $\frac{1}{3}$ 1906 — $\frac{1}{10}$ 1924
5. Frant. Žimsek $\frac{1}{2}$ 1924 —

Řada odbor. učitelů.

1. Honečný Simon & Trambška, ředitel 1911 - 1918 (4. a. 1918)
2. Vacek Rudolf od r. 1918-19, ředitel, 1912 - 1919 (7. 7/9 1919)
3. Marcelli Antonín ředitel od r. 1919 1912 -
4. Rohlík Antonín Alois 1913. - 1923 Vkl. Pavlovic
5. Klejna Josef 1919 - 1920
6. Čermák Rudolf 1919 - 1922 Brno
7. Hubát 1921 -
8. Měšťanová Zuzana 1922 - 1923
9. Čvančarová M. 1922 -
10. Beran Stanislav 1922 -
11. Leškař Jan 1923 -

Řada ml. učitelů.

1. Dominik Laner od 1. října 1839 — 15. června 1843
2. František Uderský z Vpatovic u Rajhradu od 7. března 1847 —
posl. září 1850.
3. Jan Bartuněk z Bloudova od 1. listop. 1870 — 15. října 1871.
4. Tomáš Hnilička z Lasky od 1. listop. 1871 — 1. října 1875.
5. Františka Kratochvílová z Naměště, industr. učitelka,
od 11. srpna 1875 — 31. prosince 1877.
6. František Pernica od 5. listop. 1875 — 1. září 1876
7. Anna Kopecká z Lomnice, učitelka, od 30. července 1877 —
posl. června 1887.
8. Adolf Lillich z Víceměřic od 4. září 1881 — 28. února 1887
9. Václav Jedlička z Popovic u Měchanic v Čechách, výpomocný,
od 1. dubna — 15. července 1887.
10. Viléma Rohlenová z Horních Dubňan, od 1. září 1887 —
(učitelka) 15. července 1892.
11. Antonín Skála ze Stonářova, od 1. září 1887 — 15. červen.
ce 1892.
12. Josef Hlorník z Brenštátu, od 1. září 1892 — 1. března 1895 <sup>(† 1900 v
Braunovicích)</sup>
13. Emilie Procházková z Nykolčic (učitelka) od 1. září 1892 — ~~1923~~
do výsluhů
14. Jan Binek ze Láčan, od 1. března 1895 — 15. září 1901
15. Václav Trojan z Ivaně, od 1. září 1898 — 1/2 1906
16. Vladimír Kelbl ze Syrovic od 15. září 1901 — 15. července 1902
17. Čech Ma ze Slavčina od 1. září 1902 — 30. .. 1903
18. František Lehmal z Bnku od 1. září 1903 — 1908 odešel do Bnku
19. Jurovčin z Křepic od 1. září 1904 — 15. července 1905
byl poilk přeložen do Jitloshovic
20. Jurovčin " od 1. září 1907 — 31/7/1908 odešel do Křepic
21. Julius Tichý z Klobouk " 1. " 1908 — 1912
22. Antonín Fule z Pršic " 1 " 1908 — 1913
23. Koříšek Ant. " 1. listop. 1909 — 1914
24. Hostelecký Antonín " 1912 — 1914
25. Jirocha Josef " 1912 — 1916
26. Jirová Anna z Brna " 1912 — 1913
27. Fišerová Marie " " 1913 — 1919
na Hlavenčar.
28. Jurovka Karel " 1914 — 1916

29. Klubičková Anna 1912 — 1914 ^{Střelov. městeček}
30. Srámová Marie Amálie ^{Střelov. městeček} 1914 ~ 1919 ^{ok. 1920}
31. Matulíková 1915 ~ 1916
32. Podlerlová Jofie z Bma 1916 ~ 1923
33. Krjčí Linck " Krušovem 1917 ~ 1919
34. Hlonsa Karel — 1919 — 1920
35. Bohušová Anna 1919 — 1920
36. Šárková Anna 1919 — 1920
37. Pichý Julius z Hlbočanky 1920 — 1922
- ~~38. Šubert 1921 — 19~~
38. Kubičková Jana nešťale 1921 — 19
39. Janošová 1921. —
40. Zimulka Jc. 1922 —
41. Kružík 1923 —

Místní faráři.

1. P. Leopold Pátek - od r. 1870 - 2. června 1888. Nyní fa-
rářem v Hostině u Lnojna.
2. P. Ignác Kadlec - od 1. listopadu 1888 -
do 8/10 1926, kdy zemřel
3. P. Kaplan Peňčík Jan od 1914 administrátorem
od 1/1 1927 farářem do 3/3 1938⁺
4. P. Alois Vrána od 1/10 1938

Spolky 490. místní
Rok 1888.

Založen český spolek vystouplých vojínů.

Spolek má krásný praporek s obsahem slov. Cyrilla a Methoděje. Křestem praporek byla Urbanova Marie chot' ředitelky cukrovaru v Lohovičicích.

Spolek utvořene akvěta neboť má přes 100 členů.

Károveň založen spolek vystouplých vojínů německý za přispění Lourdiánových členů.

Za krátký čas členové Lourdiánovi vystoupili tak že německý spolek se formálně rozpadl.

Roku 1881 založen sbor husičský s německým velením. Obec získala mu pojistnou sít, srážku od fir. Smekal Duha - Smilov za 705 zlatých. Károveň toho roku postavila obec husičské skladisko.

Roku 1895 založen čtenářský spolek na radnici. Spolek měl vzácnou knihovnu. Rozšíření knih, hlavní pracovali hojně a dějn' ochotníci a čistého vyřídlení divadelního. Spolek měl krásné velké jeviště které abudovala stavěna za přispění schůzky úřednictva; p. Kuale Dr. Bendy a Lososa. Pan Boh. Hlykš pro své smrti storo, val' hojně knihy a dějn' knihovně. Čtenářský spolek konal krásné jednorázky hospodářské ka, řadou sobotu večer, tak že byl pravou rukou rotni, etva. Asi za 10 let byl spolek smahou p. naitel přeměněn v čtenářskou jednotu cílem jejím bylo vybrati přispěvky a jiného nic.

Roku 1896 založil p. naitel Binek za přispě, ní rotni pojistovací podporný spolek honěho dobytku. Za členy spolku přistoupily náčtni sho, vatele choněho dobytku. Za tři roky vyplatil spolek svým členům 2300 zt. a má hotovosti měl 500 zt.

Dne 15 května 1912 byl spolek místodržitelvím rozpu-
štěn a založen místní odbor Moravské zemské
pojišťovny chovatelů dobytka v Brně.

Založen byl zde německý Lesevereim
který se v krátké době úplně rozšířel.

Dne 1 května 1908 založen jubilejní sbor
českých hasičů císaře „Františka Josefa 1.“
Sbor koupil sobě stíkačskou strouproduční
a celý nový vozbuň od fir. J. Smekal
Brno-Smichov za 4800 Kč. Svěcení stů-
kářky vykonal P. Tomáš Šilinger, měšky a
zemský poslanec, kmotrou byla Anna Hon-
ková, šofé tehdejšího náčelníka, která
darovala za čest jí prokázanou sboru 500 Kč.
Sbor měl začátkem 50 členů činných a 60
příspěvujících, tak že byl nejspolečnějším
sborem celé země at.

Dne 1 června 1905 založen byl Společnost
a záloženský spolek, zaps. spol. s neobm. účelem
Spolek měl začátkem 30 členů, s 10 Kč. závod-
ními podílky. Avšak již v prvním roce přistou-
plo k němu 40 členů tak že spolek čítal
v prvním roce již 70 členů. Každým rokem
se členové kvápelem množili, tak že v málo
letech, skoro všichni členové obce byly členy spo-
leku. Spolek působil blahodárně jak
hospodářsky tak finančně, neboť v málo
letech měl peněžního obrátu 120.000 Kč.
Obchodně stálal těž, neboť pro své členy
objednával ročně až 5 vagonů strob, 10
vagonů uhlí, kulturní, oves a jiné.
Spolek jest dnes zaníman a nepostřadatelný.

"Sokol"

Dne 25 listopadu 1918 založen Sokolský spolek
za příspěvků jímů náležitě zvláště p. uč. Kriziv.

"Orl"

Dne 28 října¹⁹¹⁹ má památnou výstavci naši samosta,
kosti založená tělocvičná jednotka Orl.

V roce 1920 postavila své jednotka krásnou orlovnu
na pozemku ved p. Svantěška Floráka 21. Orlovna
vybudovaná péčí svých kvalitivých členů za 100.000K

"Dělnická Těl. Jednota" (Lassal)

Dne 1 října 1920 založená Těl. Těl. Jed. Lassal.
Kopradka, p. 1921 doplne.

V říjnu r. 1923 založen spolek církevní
"církev řeckokatolická" za pomoci p. učitelů
regionárně a cizích živandrových lidí,
a domácních se dožad k nim žádný nepřidál
Svoje také svané služby pořádají v městské
škole, jsou axci vše.